

50.

koiliblikas

detsember 2016

Anu Raud

EKA emeriitprofessor Anu Raud valiti Eesti Teaduste Akadeemia akadeemikuks!

Eesti Teaduste Akadeemia uued liikmed on kardioloogiaprofessor Jaan Eha, biorobootika professor Maarja Kruusmaa ja rahvakunsti uurija Anu Raud. Ehkki algselt oli plaanis valida viis akadeemikut, valis akadeemia üldkogu sel korral vaid kolm akadeemikut. Kui seni kuulus akadeemiasse vaid kaks naisteadlast, siis alates tänasest on neid kokku neli.

Kuu eest kuulutas Eesti Teaduste Akadeemia välja 34 teadlast, kes esitati Eesti Teaduste Akadeemia liikmeskonna viiele vabale kohale. 7. detsembril kogunes teaduste akadeemia üldkogu, kes otsustas, et sobivad kandidaadid on tehnikateaduste valdkonnas kandideerinud Maarja Kruusmaa, loodusteaduste ja meditsiini valdkonnas kandideerinud Jaan Eha ja kunstide valdkonna kandidaat Anu Raud.

Teaduste akadeemiasse kuulumine on tunnustus Eesti teadlastele väljapaistva teadustöö eest. See ei tähenda vaid uuringute tegemist ja innovaatiliste lahenduste väljatöötamist. Oluline on ka patentide, avaldatud artiklite ja neile viitamiste arv ning panus Eesti teadusesse tervikuna.

Akadeemia liikmeks saamine on ka suur vastutus, sest akadeemikud kaasatakse sageli ekspertidena seadusloome juurde ja nad seisavad hea selle eest, et uued teadussaavutused laiemal avalikkuseni jõuaksid.

Anu Raud valituks osutumisest:

Minu ettekujutus akadeemikust oli tihti rohkem selline teadusemees, aga saan aru, et mõeldakse ka pintsli, värvi ja kujundiga. Ju siis mina olen sinna sorti akadeemik. Arvan, et selles suunas pean oma tegemisi jätkama.

Olen näinud alati ühe oma eesmärgina pakkuda loomeinimestele lõõgastavat või mõtisklevat olemist, töö- ja puhkusekohta Kääriku talumuuseumis. Oleks ehk väga hea, kui minu üks ülesanne on anda ülekuumenenud akadeemikuajudele lõõgastav vaimse taastumise koht.

Maailmas on olemas kolme sorti haritust ja tarkust: südame- tarkus, elutarkus ja raamatutarkus. Minu jaoks on kaks esimest olulisemad. Raamatutarkus mitte nii palju, pigem loov- ja elutarkus ning asjade teha oskamine ja tervikpildi nägemine. /.../ Kõige tähtsamad on oma maa, oma rahvas, pärand, selle hoidmine ja säilitamine. Selle nimel töötamist pean kõige olulisemaks.

Info lehelt Novaator

Toompea lossi kunstisaalis, Riigikogu hoone II korrusel ja konverentsisaalis oli Anu Raua isikunäitus „Vabadus“. Näitus oli avatud 14. septembrist 21. oktoobrini. Anu vaibad olid sageli kaadris, kui poliitikud andsid intervjuusid.

Stipendiaat Marit Külv, professor Ave Matsin, Anu Raud, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia direktor Iñaki Sandoval ja stipendiaat Malvo Tominga.

Anu Raua stipendium

18. novembril Viljandis toimunud pärandtehnoloogia konverentsil anti kahele Viljandi kultuuriakadeemia üliõpilasele pidulikult üle Anu Raua stipendiumid. Sel aastal said stipendiumi rahvusliku tekstiili eriala kolmanda aasta üliõpilane Marit Külv ja rahvusliku ehituse neljanda aasta üliõpilane Malvo Tominga.

Mõlemate laureaaside puhul toodi välja nii nende andekust, sihikindlust, head õppepõhjust, õpingutele ja erialale pühendumist, aga ka aktiivset osalemist koolielus, kursusevanemana teiste tudengite kaasamises, ürituste korraldamisel, osakonna ja akadeemia esindamisel.

Markus Pau, Malvo Tominga kursusekaaslase, sõnul jätkub Malvol häid ideid küllaga: „Ta on MTÜ Rahvusliku Ehituse Seltsi liikmena viinud läbi savihoonete renoveerimise õppepäeva, korraldanud virtuaalse tudengivarju programmi, tutvustamaks rahvusliku ehituse 5. lennu tegemisi läbi sotsiaalmeedia ning reklaamimaks eriala potentsiaalsetele tulevastele sisseastujatele“.

Üldkompositsiooni lektor ja rahvusliku ehituse programmi juhi kt Katri Smitt oli üks nendest, kes esitas stipendiumi kandi-

daadiks Marit Külvi. Ta kirjutas: „Marit on kursusevanem ning osalenud aktiivselt mitmete osakonnale ja meie valdkonnale oluliste sündmuste korraldamises ja teeb seda ka praegu. Hetkel jätkab ta oma õpinguid kevadel sündinud pisitütre kõrvalt, mis on samuti harukordne. Nii väljapaistvalt oma õpingutele ja erialale pühendunud inimesi kohtab harva.“

Tekstiilikunstnik Anu Raud oli TÜ Viljandi kultuuriakadeemia rahvusliku käsitöö osakonna esimese õppekava, tollase nimetusega talukujunduse ja rahvusliku käsitöö, üks loojatest. Temanimeline stipendium loodi kolm aastat tagasi rahvusliku käsitöö osakonna 20. juubeliks sooviga tunnustada üliõpilast, kes on silma paistnud ainelise kultuuripärandi uurimise ja hoidmisega. Stipendiumi ühe osa moodustab rahaline toetus 1000 eurot ning teise osa naturaalmajanduslik toetus, mis sümboliseerib seotust maakultuuriga.

Stipendiumi väljaandmist on võimalik toetada tehes oma annetuse Tartu Ülikooli sihtasutuse arveldusarvele EE471010102026293006 SEB pangas või EE532200221010373441 Swedbankis.

Alexandra Knie

Weilin Yang

Contextile 2016

30.juuli – 16.oktoober
Guimarães, Portugal
Palácio Vila Flor

Rahvusvahelise näituse konkursile
laekus 732 tööd 543 kunstnikult 48-lt
maalt.

Näitusele valiti 54 tööd 51 kunstnikult,
oli rõõm olla üks nendest.

Auhinnad:

Contextile 2016 zürri Acquisition Prize:
Ying-Ting Chen (Taiwan), *Rusted Objects*

Honorable Mentions:

Laura Sanchez Filomeno (Prantsusmaa),
Artificialia

Magda Sobon (Poola), *Love Letters*

Weilin Yang (Taiwan), *The Rethoric Of
Indigot Rags*

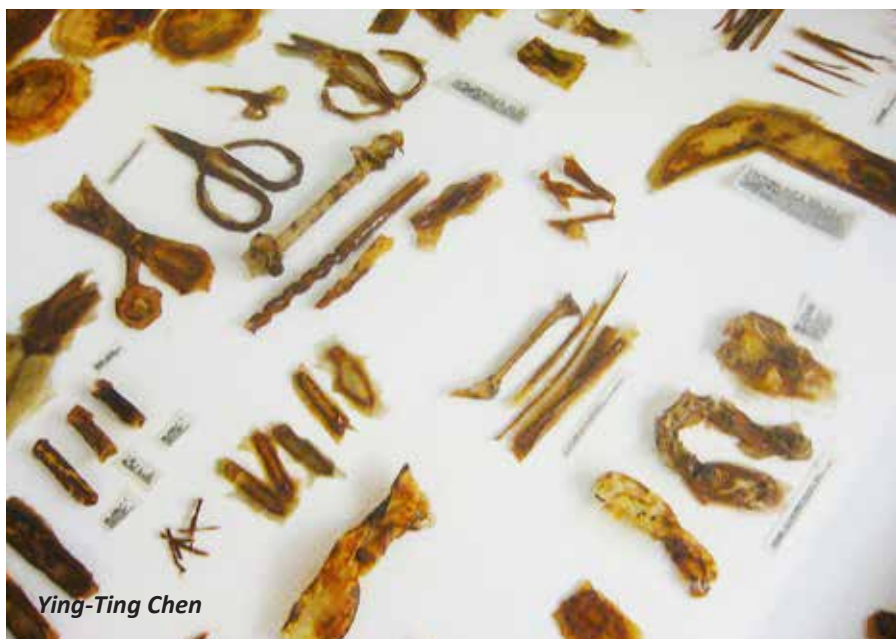
Magda Sobon

Tekstiili- ja moetööstuse ühenduste auhinnad:

ASM Acquisition Prize: Laura Sanchez
Filomeno (Prantsusmaa), *Artificialia*
ATP Acquisition Prize: Alexandra Knie
(Saksamaa), *Virus Culture Macroscopic
Textile Tower* – skulpturaalne element
linnas. Sündis Mínho Ülikooli,
Kopenhaageni Disainikeskuse ja AFF
tekstiilikompanii koostöös.

Fotod: Heino Prunsvelt
Täna Eesti Kultuurkapitali

Krista Leesi

Ying-Ting Chen

Textile Tower

Laura Sanchez Filomeno

27. oktoobril avas Kaire Tali isikunäituse "Retriit" Riias Eesti Seltsi Majas. Näitus jääb avatuks aasta lõpuni.

Sigrid Huik

Sigrid Huik, Ainikki Eiskop ja Mare Vichmann näituse avamisel.

Lume ja mere piiril

25. novembril avati Eesti Rahvusraamatukogu 6. korruse galeriis kolme kunstniku **Mare Vichmanni**, **Ainikki Eiskopi** ja **Sigrid Huiki** ühisnäitus „Lume ja mere piiril“. Eksponeeritud oli valdavalt selle aasta looming – Mare kõrgkuumuskeeraamikast vaasid, vaagnad ja dekoratiivobjektid ja Ainikki ja Sigridi vahabatika tehnikas maalitud siidkangad.

Sellises koosseisus esinesid kunstnikud esmakordselt, kuid paarikaupa on näitustel osaletud varemgi.

„Mere ja lume piiril on eestlaste elupaik olnud juba aastatuhandeid. Mere kohin saadab meid pea kõikjal. Mere tuhat nägu on meile tuttavad – kord vaikne, siis vahujärestes, mõnikord maruviha. Sügise ja talve ristteel hiilib veepiirile külm, valge vaikus matab looduse lum-mavalt pehmesse lumetekki“ kirjeldavad autorid näituse ideed.

Näitus lõpetab Rahvusraamatukogus merekultuuriaasta, mille põhisõnumiks on olla näoga mere poole.

Näitus oli avatud 20. detsembrini.

Pildistas Toomas Huik

Ehalill Halliste isikunäitus „Pae peal“

Viimsi Püha Jaakobi kirik

27.11.2016 – 27.01.2017

„Paelahmaka põues mu jalge all on merekarpide kohin. Kuid ainult vaikust, mis palgel tal, ma peoga siluda tohin.“ Ellen Niit. Paekivi laul. 1965

Ehalill Halliste on viimastel aastatel kudunud gobeläänvaipu, mis on inspireeritud eesti paekivi erinevate kihistute ja leiukohtade lademetest läbilõikelistest mustritest. Kui vaadelda vaipu sarjast „Pae peal“, siis on need teosed tõepoolest uniikaalsed.

Maapõu on andnud rikkaliku ja värvikireva algaine ja kunstnik on austuse, hea maitse ja harukordse pieteediga püüdnud kanda kivistunud mustrid läbi pehme lõngalõime gobeläänidele. On öeldud, et vastandid tõmbuvad. Tugev kui paas – habras kui lõng. Kivimuster kantuna vaipadele ei ole enam külm rahvuskivi meie jalge all või ehitus- ja raidkivi meie maa kirikute ja mõisate seinades, vaid vaataja silmale hubaselt soe ja kodune mustrimaailm, mis on oma põnevas koloriidis mõtte- ja kujundirohke.

Kunstnik ise kirjutab: „Vaibad on sündinud eesti rahvuskivi lõikepindade ainekul. Ma otsisin väärilist ideed kalli vaimu- nimese mälestusmärgi tarvis paekivi käsitlevatest trükistest. Lisaks otsitule leidsin innustava ainese oma loomingule – eesti paekivide lõikepinnad.“

Tuleb nõustuda, et idee väärindada ja vaatajate ette tuua igavikulisena näivaid mustreid on õnnestunud päädinud kunstiliselt kõrgel tasemel vaibaseeriaga. Oma tervikilis avaneb see vaatajatele Viimsi pühakoja näitusel.

Öeldakse, et oleme inimestena tihti pinnapealsed ja ei oska või taha näha elu süvitsi. Paljude võimaluste juures annab Ehalill Halliste meile ühe võimaluse – ühe vaatenurga mõista inimelu haprust ja taibata igaviku olemust.

„Kivimites olevad elujäljed juhatavad vaatajat maa ajaloo saladuste juurde, kunagi tärganud elu lätele. Sellest lähtest väljavoolanud elujõe teises otsas on inimene ise.“ Rein Raudsepp

Erkki Juhandi

näituse kuraator

Ehalill raadiole intervjuud andmas. Saadet saab kuulata Raadio 7 kodulehel: <http://raadio7.ee/podcast/kiriku-2016-11-30/>

Pildistas Sigrd Huik

Ene Parsi isikunäitus «Eesti triibukood» Valga Kultuuri-ja Huvialakeskuses 26. Kunstikuu raames. Näitus on avatud 1. nov.-31.dets. 2016. Jaanuaris siirdub näitus Valka.

Live Streams HOPis

8.—22. novembrini 2016 sai HOPgaleriis olla tunnistajaks millelegi, mis toimus hoopis teisel. **Kärt Ojavee ja Johanna Ulfsak** töid tuuleilide ja lainekõrguse Tallinna madalal galeriiruumi, kus neid muutuvaid väärtusi tõlgiti reaalajas hingavaks valgusmustriks, mis perioodiliselt üle kanga tuksus.

Kanga elektroonika ja programmeerimine: Jaan Rebane

Kudumine: Merilin Kruusel

Lõime värvimine: Malle Kaalep

Näituse kujundus: Neeme Külm

Näituse teostus: Valge Kuup

Heli: Ajukaja

Valgus: Triin Suvi

Selle teose läheduses pimedas galeriiruumis istudes, oli mere kauge külm ja soolane laine kohal-mis-kohal. Võib-olla oleks mingil muul, kui jõulueelsel ajal, kanga kummastav valgushingamine mõjusamgi olnud. Praegu niigi linn veikle-vaid valgusefekte täis. Meeldis ka asjaolu, et näitusetekstides on kõrvuti lõime värvimine ja kanga programmeerimine. Avab uusi tähendusi see käsitööde kohtumine.

K.P

Kärt teose taga seletamas, kuidas tekstiil saab infot Tallinna madala loodusprotsessidest. Vermeeriliku foto tegi Marilyn Piirsalu

Näituse avamispäeval.
Taamal Epp Mardi töö

Äär. Serv. Veer

Tekstiilinäitus Albu mõisas

29. juuni – 15. august

Kuraator Kadi Pajupuu,

kujundus Kadi Pajupuu, Marilyn Piirsalu

Albu mõis – laemaalingud, nagisevad põrandad ja kahhelahjud, ka heledal suvepäeval jahedust ja hämarnurki hoidvad ruumid on inspireerinud koostama tekstiilinäitust, mis sobiks mõisa, kus tegutseb Albu põhikool. Aga kool on mõisa territooriumil olnud juba 1710-30ndatel aastatel, kui mõisa omanik Magnus Wilhelm von Nieroth korraldas vaesunud aadlilaste kooli “rüütliakadeemiat”.

Tekstiilikunst kui vaesunud aadlilaps.

Mõisas on näitus vallutanud kaheksa ruumi. Teemadeks on muutumise vaev ja võimalikkus, piirilolekute variatsioonid nagu näituse pealkirigi viitab. Lisaks tuntud tegijatele on kaasatud Tartu Kõrgema Kunstikooli ja Eesti Kunstiakadeemia tekstiilitudengite töid.

Käsitöö servib digitaalsuse suunas

Protsessi, kus paberile prinditud digitaalne kujutis siirdatakse kuuma ja survega kangale, sekkub **Anita Trink**. Tema töös on

muster kantud spetsiaalsele paberile käsitsi. Töö monotüüpialiku värviplekikaskaadi ideeliseks alguspunktiks oli Rorschachi test, mille käigus analüüsitakse sümmeetrilistest tindiplekidest töukuvaid assotsiatsioone. Riskivõtt suures osas juhita-matu protsessiga, juhuse usaldamine, peadib kerge ja piduliku tööga. Anita töö kõrval on **Marit Nõmmiku** kangas *Organity*, kus rakustruktuuridest inspireeritud graafika all digiprintidina, selle peale on trükitud käsitsi mahuliste värvidega. **Merje Niinepuu** üksiku raiesmikumänni kordusest sündinud kangad kõnetavad sügavusillusiooniga. Töö on kahekihiline, taustal on muutumatus marsitaktimöödus kujundiread ja esiplaanil üksikud loomuliku paigutusega puud. Töös on talvise metsa-traktori raginat ja metsmaasikalõhna. Teel Albusse näeb ajuti just selliseid raiesmikuvaateid. **Getter Tamme** kangas eksleval kujundi kaks kehastust – must ja valge, et kusagil kohtuda.

Traditsiooni ääres

On kerge kujutleda mõisaruume tikkivate aadlidaamidega. **Marilyn Piirsalu** töö *Hiis* (koostöö Kadi Pajupuuga) osad on video tööd tikkivast käest ja lõpptulemus puukoorelaadseks joonistatud kangana seinast alla voolamas. Video helitaust hakkab näitusekontekstis suhtlema aja voolamisest läbipaistvaks kulunud kellaga (**Therese Sild**). Samas ruumis on Tartu Kõrgema Kunstikooli tudengite ühistööna kaetud tekstiiliterminite laud, iga autor töö pidusöögile oma tekstiilisõna.

Aet Ollisaare käekiri häälestab ühe saali keelpillitoaks, mille intelligentssesse värelesse ja vihma toob rütmimuutuse **Beliisi Seenemaa** žakardtelgedel kootud maski häbitu irve. Tehniliselt on mõlemas töös alasti lõimedel, sellel, mis oli enne, kõnekas roll. Aet Ollisaare *Kordusetendustes* lisab juukseklambrite metall veelgi muusikariistamuljet. **Möödutunne** reastab möödulindid, et üheksa või üheksakümmend üheksa korda mõõta ja lõikamata jätta.

Albu mõisa kunagine mantelkorsten on tänapäeval muutunud keerdrepiks. Selles ruumiosas on eksponeeritud **Marta Tuulbergi** kangas *Berg* (nimeviide perekonnasisestele keeruliste hierarhilistele suhetele), kus taevasse tõuseb mäeahelike sikk-sakk pilvelaamadega vaheliti. Kunstnikumõte on vahetanud reaalsuse osad: mäed on kujutatud kergete ja ajutistena ja pilvetriibud raskelt pastoose värvivoogudena. Analoogia Oliver Assayasi filmiga *Sils Maria Pilved* on kerge tekkima.

Epp Mardi pakutrükki ja digiprinti kombineerivad tööd on eksponeeritud kõige tumekõnekamas laemaalingutega toas. Tsi-taadiid kunstiajalooost mõjuvad kui pealtkuuldud suhtesosinad: mõisakujutlusega hästi haakuvad ja kadunud maailmu meenutavad tööd. Mõisa sisenedes kohtab vaataja midagi sarnast vestibüülis, kus 17. sajandi seina ja laemaaling on hilisema krohvikihhi tarbeks puupunnidega pikitud. Ajastute kihilisus ja kaduvus liigutab.

Veeremine ja veerimine

Irina Gross on autor, kes on paaril viimasel aastal tegelenud küsimusega, kuidas tekstiilidisain saaks olla osa loodusharidusest. Albu mõisa heledas nurgatoas on näha kilde tema ettevalmistavatest akvarellidest voodipesuseeriale *Lepatriinulised*. Näha saab ka kollektsiooni prototüüpe patjade ja tekikottide kujul. Kangastel on visualiseeritud lepatriinu eluring ja tekikoti siseküljel on selle pisiolendi elu kujutavad joonistused, mis täiendatud selgitavate tekstidega. Info on tõene ja autor on töö loomise käigus konsulteerinud loodusahariduse

Irina Gross

Merje Niinepuu

spetsialistidega. Kujundus ärgitab uurima loodust kogu selle mitmekesisuses ja üleelusuuruses lepatriinulised voodipesud kõnelevad sellest, et maailm on tegelikult suur elutuba, kus me paratamatult kõik koos peame ühiselureegleid õppima, veerima vähemalt.

Läänetiiva äärmises toas veerevad rattad. **Marilyn Piirsalu** joonistused puidul on vaipadeks kudunud **Kadi Pajupuu**. Puust vaipades peitub kujutus aastaringidena kasvavast puust, jalgrattad tähistavad liikumisvabadust ja lihtsat inimõõtmelist olemist. Rattateema arendusena on ühes töös portreteeritud sügavtrükipressi. Käsitöönduslikkus ruulib.

Paari aasta tagune disainiauhinna Bruno nominent *Suur Päe-*

vakoer ja tema kaaslane *Väike Päevakoer* on end sisse seadnud installatsioonis mõisa põhjapoolisel küljel. Siin võib värvidel külitada ja elada kaasa keha ja kesta võitlusele **Marilyn Piirsalu** videos *Tube or not Tube*.

Ja olgu siinkohal ka nimetatud tudengite tööde juhendajate-na nii sekkumise kui ka õigeaegse sekkumatusega panustanud **Liina Kool, Krista Leesi, Aet Ollisaar, Kadi Pajupuu, Marju Roos, Piret Valk, Veinika Västrik**.

Kadi Pajupuu

Marta Tuulberg

Aet Ollisaar

Milvi Thalheim

Viinistus

3. augustil avati ühes müstilisemas näitusepaigas VIINISTU TÜNNIS Mohni saare tüdruku Milvi Thalheimi 70. juubeli näitus.

Milvil oli õnne sattuda tööstusesse ajal, mil meie, ülejäänud tekstiilikad, käisime tagauksest pisike purgike näpus värvipärasid nurumas. (Minu diplomitöö Tudu metsamajandile sai trükitud veel pentaftaal ahjuvärviga). Ma ei tea milline kunstnik oleks Milvi ilma Kodu-kombinaadita, igatahes ettevõtte Kodu võrdus eestlastele aastaid Milviga.

Sellel näitusel 5-meetrise võimsaid mahlakaid kangaid ega *devore* söövitusi polnud. Elu teeb omad korrektuurid – aga tugev kunstnik tuleb kõigest kadestusväärselt välja! Intensiivne värvigamma, teravad kontrastid mängivad endiselt erinevates printides, lihtsalt formaadid on väiksemad ja raamidesse piiratud. Mõnes kangas selge rahu, teises tasakaalustatud konflikt, dünaamika, topeittrükid – nii mänguline näitus! Tagasisivaateli-sed fotod mustvalges töötluses rikastavad valikut minevikuga.

Aitäh, Milvi, võimas näitus oli!

Jõudu Sulle need lubatud lillemaalid ka kord näituseks vormistada!

Ülle Raadik

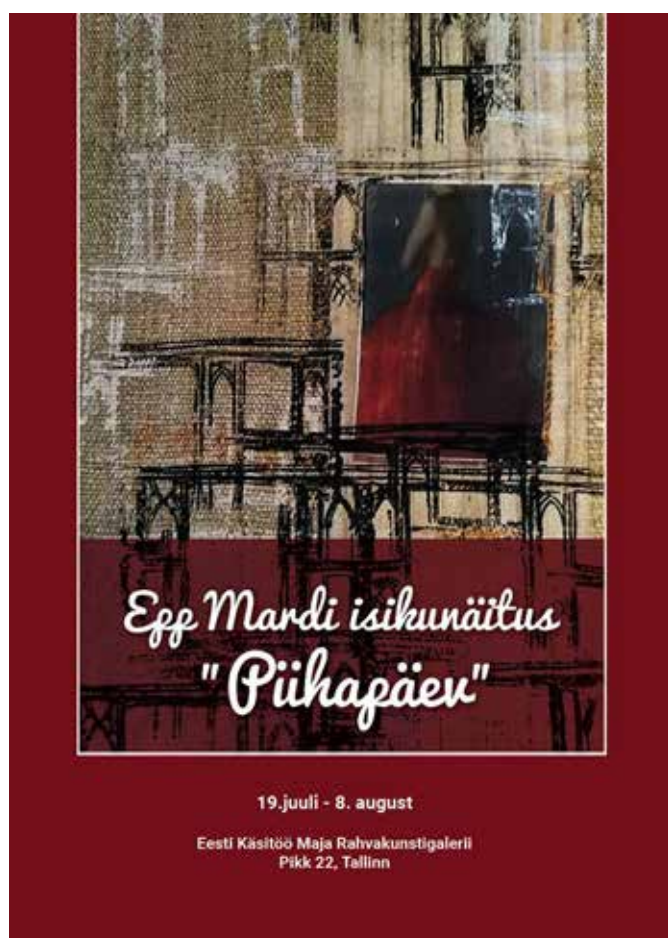
EESTI RAHVUS-RAAMATUKOGU

mõõgad ja vaibad Lauk & Laur

Olete oodatud näituse
avamisele

neljapäeval, 6. oktoobril 2016 kell 16
Eesti Rahvusraamatukogu peanäitusesaali
Tõnismägi 2, Tallinn

Näitus on avatud 26. oktoobrini

Epp Mardi isikunäitus
"Pühapäev"

19. juuli - 8. august
Eesti Käsitöö Maja Rahvakunstigalerii
Pikk 22, Tallinn

Tallinn Fashion Week 2016. Kirill Safonov tõi lavale ainulaadse camp'i esteetikast ja loodusest inspireeritud kollektsiooni, mida ilmetasid põnevad tikandid, naiselikud lõiked ja suursugusus. "Masstoodangut on palju ja seega on kõige tähtsam individuaalsus. Minu kollektsiooni kannab enesekindel naine, kes hindab just ainulaadsust," sõnab Kirill oma kollektsiooni kirjelduseks. Pilt FB

Rühmituse VABA TAHE näitus

Kohtumispaik: Pärnu Uue Kunsti Muuseumis

8.september- 23.oktoober 2016

UKM näitusesaalid ja sealsed korraldajad on suurepärasel! Pärnus kohtusid seekord vaibakunstile pühendunud 20 tekstiilkunstnikku ja 17 merekultuuri aastat tähistavat keraamikut.

Väljapanek sai võimas. Ühine näitustegevus on sõpruskonda liitnud ja motiveerinud. Peagi tähistatakse rühmituse Vaba Tahe 20. tegevusaastat. Ühiste jõududega korraldatud väljapanekud on olnud värvikad ja väärikad, pakkudes erinevatesse põlvkondadesse kuuluvatele kunstnikele võimalusi tegeleda suurejoonelise või -vormilise näitusekunstiga. Pärnus oli ka mitme uue vaiba esmaesitlus – Maasike, Ehalill ja Aet saatsid näitusele “lõimesoojad” tööd! Näitusel toimusid igal nädalal ringkäigud, kus tuuritasid Peeter Kuutma, Kadi Pajupuu, Kaire Tali, Helle Videvik ja Kärt Seppel. Oli kohalikke kunstihuvilisi, kes käisid vapralt iga kord ning kiitsid võimalust, et näitusepiletiga sai nautida kordumatuid monoetendusi!

Tekstiilkunstnikest olid näitusel esindatud Ainikki Eiskop, Mari Haavel, Ehalill Halliste, Sigrid Huik, Mariann

Kallas, Peeter Kuutma, Riste Laasberg, Maasike Maasik, Merike Männi, Aet Ollisaar, Kadi Pajupuu, Erika Pedak, Malle-Maria Sild, Merle Suurkask, Ljudmilla Swarczewskaja, Reet Tali-maa, Kaire Tali, Erika Tampere, Silvia-Sigrid Sillaots ja Svetlana Todurova. Keraamikuid esindasid Ingrid Allik ja Riitta Talonpoika, Reeli Haamer, Merike Hallik, Kadri Jäätma, Kersti Karu, Lauri Kilusk, Ann Nurga, Aigi Orav, Urmas Puhkan, Rave Puhm, Kärt Seppel,

Marget Tahvel, Annika Teder, Anne Törn, Mare Vichmann, Helle Videvik. Kes pole veel UKM ankeedile tähelepanu pööranud, palun tehke seda kindlasti! Tekstiilkunstnike Liit edastas küsitluse ankeedi septembris/oktoobris meilitsi. Kunstnikele planeeritava keskuse ja ka Eesti ühe parima näitusesaali tulevik sõltub hetkel meie koostöövalmidusest.

Kaire Tali

Pildid: Toomas Huik

Uue Kunsti Muuseumis

Maailmamuutva disaini näitus Idealistid Tallinna Kunstihoones 1. juuli – 14. august

Kuraator Karin Paulus on kutsunud näitusele autorid, keda ühendab soov oma loominguga võtta vastutust tarbimishuluse, sotsiaal- ja tööstuskatastroofide ja eetilise vaimse kadumise eest ning muuta oma loominguga maailma paremaks. Tallinna Kunstihoones on saab näha nii jääkideta disaini, DIY mööblit, lastele ja vaegnägijatele suunatud disaini kui igihaljast käelist meisterlikkust nõudvaid ehteid ja tarbeesemeid.

Rakenduskunst ja disain on harjumuspäraselt seotud meie igapäevase teenuste ja toodete tarbimisega. Juulis ja augustis oli Tallinna Kunstihoones avatud väljapanek „Idealistid“, mis tutvustab Eesti autoreid, kes tahavad oma loominguga maailma muuta ehk midagi ära teha mitte ainult annetuskasti eurot visates või kord aastas toimuvatel „Teeme ära!“ talgutel.

„Tahan sel kureeritud väljapanekul näidata, et idealism ei tähenda tänases kultuuriruumis mitte ainuüksi rahu ning põgenikekriisi ühe võimaliku leevendusena religioonide ühisosa otsimist, vaid täiesti erinevaid lähenemisi. Väärtuste keskmes võivad olla ka oma teadmiste ja oskuste jagamine ning kinkimine, puhtam keskkond, mõtestatum ümbritsus,“ rõhutab kuraator Karin Paulus näituse laiemat tausta.

Disainerid otsivad teadlikult viise, kuidas vältida massitootmise ja tarbimise saastavat ja sotsiaalselt jätkusuutamatut ahelat. Selle asemele pakuvad oma sajanditevanuseid oskusi ja teadmisi Viljandi Kultuuriakadeemia õppejõud, kaasaegse

tootmise jääkide ärakasutamisele keskenduvad *zero-waste*-disainerid, mõttemaailma aitavad muuta uusvaimsusest kantud kunstnikud ja heategevuslikud abiorganisatsioonid.

Karin Paulus: „Väljapaneku idee sündis inspireerituna eesti meisterõivaste omapäraseimast loojast Kalle Aasamäest, kes käis Keenias korraldama koolivormide hanget ning tegeles tootearendusega. Samuti õpetas ta välja õmblejaid ja kannustas neid edaspidigi oma oskusi rakendama.“

Igal neljapäeval toimusid Tallinna Kunstihoones „Idealistide“ näituse kunstnike tutvustused ja töötoad, milles räägiti ja näidati lähemalt disaini ja käeliste oskuste võimalust muuta maailm paremaks.

Näitusel osalesid: Kalle Aasamäe, Andres Ansper, Reet Aus, Rene Haljasmäe, Monika Hint, Madlen Hirtentreu, Sandra Jõgeva, Kadri Jäätma, Erki Kannus, Karmo Kiilmann, Andrei Kormašov, Kraam (Killu Sukmit, Minna Hint), Eva Liisa Kubinyi, Urve Küttner, Tarrvi Laamann, Krista Leesi, Veiko Liis, Tarmo Luisk, Ave Matsin, Marta Moorats, Müürileht, Oaas (Maria Pukk, Ivar Lubjak), Aet Ollisaar, Anu Paal, Kristina Rajando, Martin Rästa, Aune Taamal, Erika Tammepere, Kristel Saan, Urmas-Ott (Urmas Lüüs, Hans-Otto Ojaste)

Näituse kujunduse tegi sisekujundusbüroo Laika Belka Strelka, näitusega koos ilmub „Idealistide“ teemat ja teoseid tutvustav ja laiendav Müürilehe erinumber.

Täname: Mondo MTÜ

Fotod Karel Koplimets Tallinna Kunstihoone FB lehelt.

*Erika ja Taso Tammpered
näitusel Võtab ruumi.
Foto Toomas Huik*

Kuldvillak ja küllusesarved

Ajendatuna kutsest konkureerida näitusele „Idealistid“, saatsin sõnalise kirjelduse oma kavandatava töö ideest – muuta maailm õnnelikumaks paigaks läbi loovuse ja peatada mõttetu ressursside raiskamine. Juhtus nii, et tuligi tööga alustada, sest näituse avamiseni 1. juulil 2016 Tallinna Kunstihoones oli aega mõni kuu.

Minu töö ideeks on ressursihoidliku elu hindamine läbi rumala raiskamise näevääristamise. Objektiks valisin tänapäeval ikooniks kujunenud AUTO ja taustaks Vana-Kreeka legendi kuldvillakust. (Siia vahele sobiks lugeda Wikipedia väljavõtet kuldvillaku legendist).

Idee kandjaks on küllusesarvede poolt produtseeritav kallite autode ülemäärane voog. 1975.a. seadis USA senaator William Proxmire sisse Kuldvillaku auhinna parimale raha raiskajale. Selliseks raiskamiseks võib olla mistahes muu rumal tegevus: näiteks Kuldvillaku auhinna esimene võitja oli USA Rahvuslik Teaduse Fond, kes kulutas 84 000 \$ uurimusele, miks inimesed armuvad... Küllusesarvedeks said mu töös ehtsad

joogisarved, millest uhked autod välja paiskuvad, et peagi maabuda – prügimäel.

Olen oma tööd ikka ise teostanud, aga seekord vajasin ka abi – metallkonstruktsiooni tegemisel töökojas ja ka sadade Hiinast tellitud autode kleepimisel, mida tegi mu abikaasa Taso. Need kõik olid uued ja pisut ebakindlust tekitanud kogemused.

Omamoodi kogemus oli ka n.ö. veel loomeprotsessis oleva töö eksponeerimine Kunstihoones, mis siiski „Idealistide“ konteksti hästi sobitus. Sama töö esitasin ka ETeKL-i aastanäitusele „Võtab ruumi“ Rahvusraamatukogu VI korruse näitusesaalis – seekord juba peaaegu valmiskujul. Ja võib juhtuda, et mul selle tööga tekib isu tarvitada tarkust „kolm on kohtuseadus“.

Olen väga tänulik nende uute kogemuste eest, mis mu pimedusest tingitud enesestmõistetavat ebakindlust vähendasid. Niimoodi otsides, arvan, leian lõpuks ka oma nauditava tee uute vaipade loomiseks.

Erika Tammpered

*Detail Erika Tammpered teosest.
Foto Toomas Huik*

Eesti tekstiilikunst võtab ruumi

28. novembril avati Võru Linnagaleriis Eesti Tekstiilikunstnike Liidu aastanäituse „Võtab ruumi“ teine väljapanek. Tekstiilikunstnikud näitavad ruumilisi või ruumilisusele viitavaid tekstiile.

Näitusel osalevad: Aet Ollisaar, Anne Tootma, Annika Kiidron, Aune Taamal, Ehalill Halliste, Elna Kaasik, Ene Pars, Erika Pedak, Erika Tammperre, Eve Selisaar, Helgi Polli, Heli Kelt, Imbi Kruuv, Ilme-Anu Neemre, Irina Pommer, Jana Huul, Kadi Pajupuu/Marilyn Piirsalu, Kaire Tali, Kreeta Aidla, Kristina Puz, Maasike Maasik, Maija-Liisa Kruus, Malle-Maria Sild, Mariann Kallas, Marit Nõmmik, Peeter Kuutma, Riste Laasberg, Sigrid Huik, Sune Teemaa, Tarmo Mäesalu, Merike Männi, Tiina Puhkan, Tuuli Reinsoo ja Ülle Raadik

Esimesena eksponeeriti seda näitust Tallinnas Eesti Rahvusraamatukogu 6. korruse näitusesaalis 10.- 22. oktoobril.

Näitust kureerib Eesti Tekstiilikunstnike Liidu juhatus
Näituse kujundaja on Madis Liplap
Näitus jääb avatuks 28. november–2. jaanuar 2017

Kadri Tüür palus Viljandi Kultuuriakadeemia tudengitel harjutada semiootilist analüüsi näituse Võtab ruumi näitel. Rõõmustame alati, kui saame võimaluse kuulata näituseküllastaja häält. Siinkohal mõned katkendid tudengi tööst. Põnev lugemine!

“Näitusel „Võtab ruumi“ saab näha mitmete Eesti tekstiilikunstnike erinevates tehnikates töid. Tekstiilist ja ka teistest materjalidest kombineeritud teoseid on esitletud harjumuspäraselt, näiteks seina- ja põrandakatetena. On aga ka ootamatuid asetusi – kangas purgis, tarvitatud teekotid seinal, natuke suurevõitu vanaema kleidi krae põrandal. Näitus koosneb teostest ehk tekstidest, mis omakorda koosnevad koostisosadest ehk motiividest, mustritest, materjalidest. Analüüsi tehes ei saa ma mõnel juhul jätta kasutamata võimalust käia pisut jumalavallatul rajal ehk vaadelda esemeid kergelt ka fantaasiamaailma mätta otsast.

Kuldvillak ja küllusesarved – Erika Tammperre

Autod on antud taiese puhul ilmselgelt sümboli staatuses, väljendamaks jõukust, raiskamist, pinnapealsust. Paradigmaatiliseks võiks autod asendada ka teiste esemetega – käekottide, teksapükste ja sarnastega, mis annavad tarbimise-raiskamise mõtet sama hästi edasi. Võib arvata, et diakroonilises mõttes on auto alati sama tähendanud – alati jõukus, mida tuleks demonstreerida. Küll vast selle erinevusega, et varem ei loobunud oma liikurist nii kergekäeliselt kui nüüdsel ajal. Küllusesarv ise nimetusena on ka ilma autodeta sümbol - rikkuse ja külluse sümbol. Nime „kuldvillak ja küllusesarv“ konnotatsioonideks võiksid olla lisaks rikkusele ja jõukusele Vana-Kreeka, müto-

loogia, jäärad ja teised sarvelised, tähtkujud, jumalad. Kellelegi ka mõned Venemaa linnad ja kellelegi kindlasti ka reedeõhtune mälumängusaade.

Ah sa kae, maas on krae – Tarmo Mäesalu

Suur heegeldatud vaip maas on ilmselgelt ikooniline, kuna tunneb ära tavalise pitskrae suure koopiat. Kuna on teada, et ese on valmistatud jääkidest, saab välja lugeda ka indeksit – on olnud jäätmeid, on olnud tegemist keskkonnateadliku inimesega, on olnud põrand, mis on vajanud vaipa, on olnud inimene, kes on osanud ja tahtnud midagi selle kõige osas ette võtta. Esmane tähendus ehk denotatsioon on esemel olla põrandakate, konnotatsiooni puhul seostub meile ehk pisut vanaemaliku rõivatäiendusega. Diakrooniliselt on juhtunud lugu, kus vanaema roheline kleidi lisand on vahetanud materjali, kasvunud hiigelsuureks ja kolinud kaela ümbert põrandale. Süntagmaatilises plaanis võiks olla veel üleöö paisunud rõivaesemeid olla nii seintel kui laes. Aga ilmselgelt polnud see konkreetse näituse eesmärk.

Lendas üle käopesa – Maija-Liisa Kruus

Nii purgid kui kudumid purkides on ikoonilised märgid, tunneme need ära kõrvutades teiste samasugustega. Denotatiivne tähendus on tarbeese, ühel juhul ese millegi hoiustamise/säilitamiseks, teisel juhul rõivaese keha katmiseks. Ühtlasi võib kudum olla ka sümbol – sümbol millestki sooja andavast, enamus meist ilmselt pakub ilma pikemalt juurdlemata, et säärane ese on soe ja leiab kasutust pigem külmal ajal. Konnotatiivses tähenduses võiks olla justkui konservilaadne toode, millega sõda või muud taolist ekstreemsest olukorda üle elada. Justkui kootud ese – teada-tuntud koitaja on pandud kaitsmise eesmärgil purki. Paradigmaatiliseks võiks metallpurgid asendada ka klaaspurkidega ning kudumite asemel võiks kasutada mõnd muud tundlikku ja kahjuri vastu nõrka materjali. Haldja vaatevinklist oleks selline konnotatsioon aga täiesti mõttetu, sest miks koguda palju kraami, kui piisab vaid vähesest ja kui tingimused ei ole enam soodsad, saab edasi liikuda.

T – Kreeta Aidla

Kangale asetatud teekotid. Teekotid on indeksikaalsed märgid, viidates teele, mis on neisse pandud. Indeksikaalne on ka asjaolu, et nad on kasutatud, viitavad sellele, et teed on joodud, palju. Paradigmaatiliseks võiks teekotid asendada nt 3-in-1 kohvipakikeste või muu taolisega. Kui hoolega järele mõelda, võib leida erinevaid konnotatsioone – Inglismaa, India, elevant, kellaviietee, kuninganna, inglise viisakus, haigused, samovar, Venemaa... ja seda loetelu võib pikalt jätkata. Isegi kääbikud võivad konnotatsioon olla, sest ka nemad armastasid teed, kui nad parasjagu just õlut ei armastanud. Lubades loomulikult tee kõrvale suure koguse head sööki.

Ehin ennast võõrase sulgedega I – III – Helgi Polli

Tool – hoolimata sellest, et tool on kaetud kanga ja teiste sobimatute esemetega, tunneme tooli siiski ära, mis teeb sellest ikoonilise märgi. Denotatiivne tähendus on ese, millel istutakse, konnotatiivseid tähendusi võib olla palju: näiteks olla kunsti-teos näitusesaalis ja moodustada teiste taieestega ühtne tervik. Harry Potteri fännidele on kogu „Võõraste sulgede“ komplekti konnotatsioon kahtlemata Ms Umbridge – „üle võlli“ kujutatud roosat pitsi ja satsi armastav, kuid hirmus õppejõud Sigatüüka võlurikoolist. Kolmene taiesekomplekt viitab diakrooniliselt nn nõuka-ajale – erinevad sellest ajast paelad, heegeldatud linikud,

Teose tähendust püüdmis. Jana Huule hüppenõõr, taustal Maasike Maasiku vaip. Foto: Toomas Huik.

nendega kõikvõimalike mööbliesemete katmine, nõukaaegne klaaskauss, ajal, mil midagi kaubandusvõrgust saada polnud – kõigega üle kuhjamine. Võib tuletada ka indeksit – oli inimese kohutavalt suure tekstiilpudikaupade tagavaraga, kel ilumeel polnud ehk kõige paremini arenenud. Sünkrooniliselt on tegemist kunstiteosega, mis on sellena võimalik just tänu oma diakrooniale.

Jõulupuu – Ene Pars

Sümbol – siinmail seostame kuusepuuga, eriti värvilisega, jõule. Samasugune konnotatsioon ei pruugi teosel sugugi olla ok-sapuuvaeses lõunapoolkeral. Mujal võib tekkida seos hoopis näiteks teki värviga, milles olevaist pisikestest triibumotiividest saab veel omakorda midagi tuletada. Meie siinmail näeme aga „kuuse okstes“ nii ikooni – sarnasust rahvarõiva triibustikule, kui ka sümbolit – sellise värvilise triibustikuga seostub meile kohe rahvarõiva seelik. Kääbikutele ja teistele tegelastele sõrmuse teekonnal oleks konnotatsioon olnud soe ese, mille all hea lumehanges magada ja ei mingit tilu-lilu sinna juurde.

Enesetaputerroristi kaitseingel – Ilme-Anu Neemre

Hoolimata oma hirmutavast nimest, ei seostu teos ilmselt millegi sellisega. Pigem võiks siin näha ikooni – mingi pehme karvane ese (kasukas?), mis näikse sündivat külma korral õlgadele tõmmata. Sooja andev rõivaese võiks olla ka denotatsioon. Fantaasiafänni vaatevinklist vaadatuna võimalik konnotatsioon – tänu oma hallile, narmendavale, samas säravale tekstuurile – seostuda hoopis näiteks võluri või mingit sorti metsakolliga. Sellisel juhul võiks paradigmaatiliseltselt narmalisuse asendada näiteks villasuse või linasusega. Kui aga tekstuur rahule jätta ja proovida asendada hoopis värv, näiteks roosaga, võiks tekkida hoopiski teistsugune konnotatsioon, isegi sümbol – diiva, drag queen jms.

Suur ja väike päevakoer – Kadi Pajupuu, Marilyn Piirsalu

Denotatsioon? Ikoon? Olla päevakoer. Võib aga arvata, et need on mõeldud vast mugavaks ja pehmeks äraolemiseks,

mis oleks ka konnotatsioon. Võluri vaatevinklist on päevakoe-ral aga teistsugune, imelise eluka konnotatsioon, kes tuletab meelde vajadust pöörduda tagasi imedemaale ja aitab lahti saada tüütust austajast. Näitusesaalis on tema sünkrooniline tähendus ilmselt olla aga taies ja mitte mingeid kirjeldusi kaa-sa saades ajada pead sassi ja pidada peenikest naeru inimeste üle, kes kõigest väest püüavad olenditele seletusi külge pookida.

Pehme väärtus. Hüva leili. Peeglike, peeglike – Sigrid Huik

Denotatsiooniks on ese, millest silmnäo korrasolekut kontrol-lida ja ese, mille abil kerisele vett visates leiliruumis kuumust ja niiskuse sisaldust tõsta. Siin leidub aga hulgaliselt konno-tatsioon – peegel seostub ilu, iseendasse vaatamise, lumival-gekese, kurja võõrasema, seitsmeaastase õnnetuse ja teab, millega kõik veel. Sealt seest saab näha ikooni – väga-väga sarnast kujutist iseendale, mis ometi ei ole sina ise. „Hüva leili“ konnotatsioon selliselt öelduna on siin maailmanurgas mõned kümned aastad tagasi sündinule ilmselt toleaaegne kultusfilm, kus palju nalja sai. Ja mitte vähem olulisena loomulikult saun ise. Kuid kui leilikulpi proovida lõunamaalasena vaadelda, võib arvata, et konnotatsiooniks on hoopis korralik kõhutäis sööki. Kulbiga võib samuti seostada tinavalamist ja sealt edasi või-malikku õnne või õnnetust, ehk siis paaripanduna tinaga võiks sümboliseerida saatuse inglit. Haldjate-võlurite maailmas võiks paradigmaatiliseltselt asendada õõnsa kivanuma ja veega. Kuna märkide tähendused antakse vaatleja, ehk siis minu poolt, on seletused subjektiivsed ja ei saa näituse kohta põhja-panevaid tõdesid välja tuua. Selge on see, et esemed (tekstid) on üritatud omavahel materjalide ja asetuse abil sobima (suht-lema) panna. Ilmselt on näitusel palju ka kontekstuaalseid ja intertekstuaalseid seoseid, mida tagamaid teadmata oleks võimatu tabada. Jääb muidugi suur võimalus, et paljud seosed jäid mul siiski tabamata.”

Kusagil mujal.

KUSAGIL MUJAL

/20 aastat hiljem/

Aet Ollisaare, Heli Tuksami ja Tuuli Puhveli
ühisnäitus

14. dets 2016–7. jaan 2017

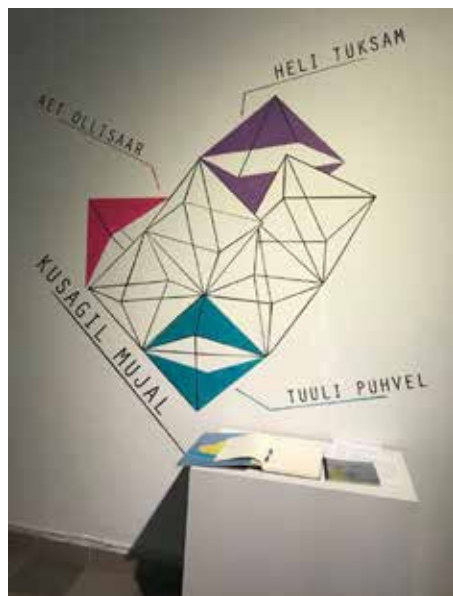
Avamine 13. detsembril kell 17

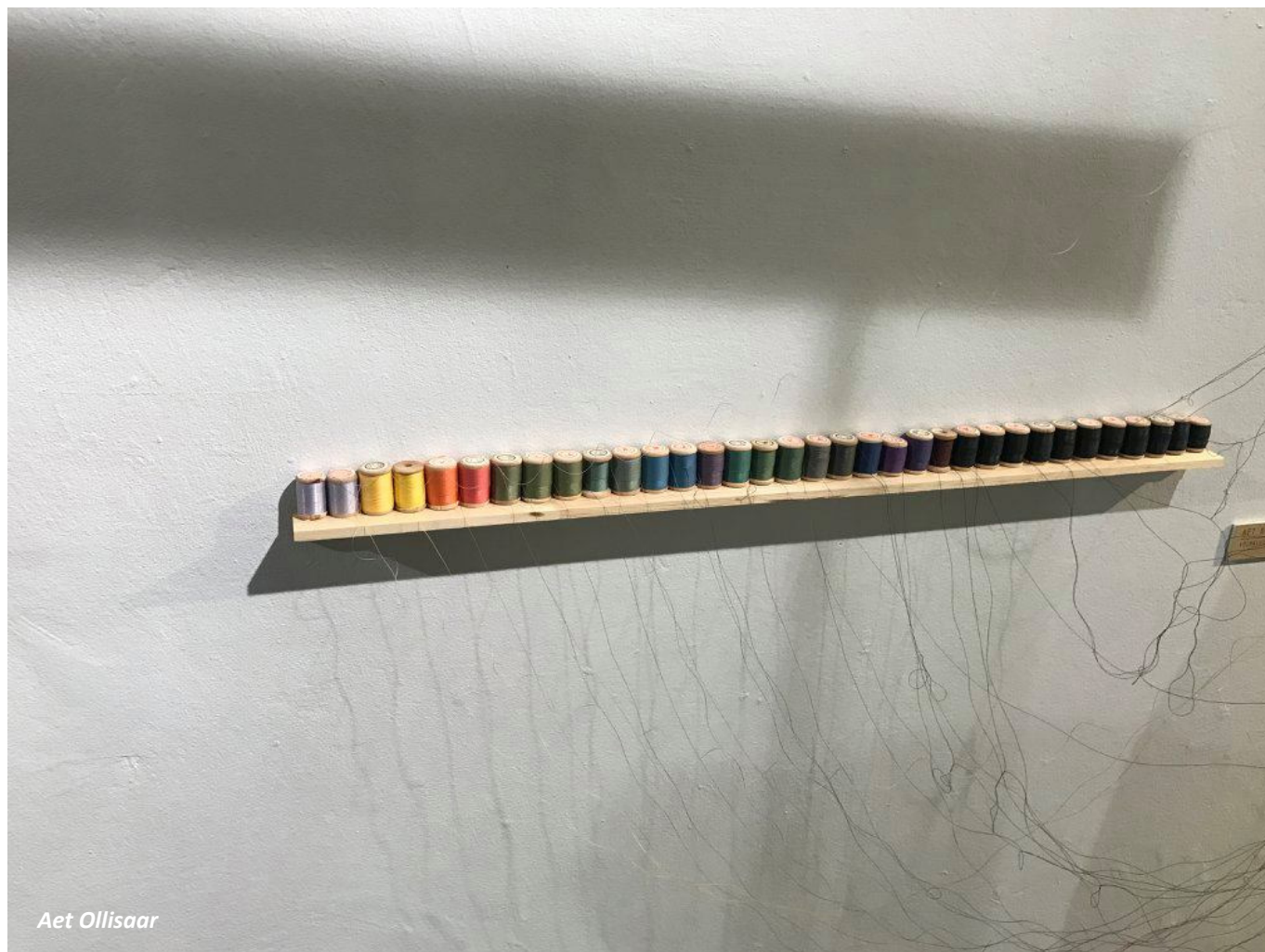
Tartu Kõrgema Kunstikooli galeriis NOORUS

20 aastat tagasi otsustasid kolm naiskunstnikku, Tartu Kõrgema Kunstikooli õppejõud ja head sõbrad, koos näituse teha. Kokku said tekstiilikunstnik Aet Ollisaar ja maalikunstnikud Heli Tuksam ja Tuuli Puhvel. Näitus KUSAGIL MUJAL galeriis Noorus toob nad jälle ühisesse näitusesaali, et tähistada juubeleide – nii isiklikke, kui ka kahekümne aasta möödumist ühise näitusetevuse algusest.

Esimene ühine näitus toimus Tartu Kunstimajas, kus eksponeeriti vitraažobjektide ja ruumiliste gobeläänide kooslust. Väikeste vaheaegadega näidati oma loomingut kolmekesi koos veel Porvoos (Soome), Kohtla-Järvel ja Narvas. Hiljem on autorid koos osalenud rahvusvahelistel näitusel MERI Tartus ja Odenses (Taani) ning näitusel SELECTED Tartus, Brnos (Tšehhi) ja Pärnus. Selle kõrval on kõigil autoritel tänaseks kogunenud rohkelt isikunäitusi ja näitustel osalemisi nii Eestis kui välismaal. Kauaaegsete Tartu Kõrgema Kunstikooli õppejõududena on autorid juhendanud ja inspireerinud sadu tudengeid.

Aet Ollisaar peab hindamatuks väärtuseks aega, mil vastukaaluks igapäevasele kiirustamisele õnnestub end vabaks lasta ja tund-tunni järel vaibalõimede ees mediteerida. Alustanud näitustel esinemist suuremõõtmeliste gobeläänidega, on aja ja võimaluste muutumine sundinud otsima uusi teid oma ideed väljendamiseks, käekiri ja valikud on praeguseks teisenenud. Teosed sünnivad sageli läbi materjali, kudumise kõrval on üha enam lisandunud improvisatsioone leidesemete ja vastuoluliste materjalidega. Objektide leidmine, hoidmine ja

Aet Ollisaar

imetlemine on oluline osa tööde sünniloost. Pea iga töö juurde võiks rääkida loo esemetest, mida olen kasutanud. Samuti on tekstiilmaterjalidel sageli oma taust ja lugu, eelistan uute materjalide kõrval kasutada kogutud materjalijääke, mis on erinevaid teid pidi minuni jõudnud.

Heli Tuksamile meeldib vitraažikunstnikuna töötada piiratud vabaduse tingimustes ja luua teoseid kindlasse ruumi, mis sunnib arvestama arhitektuuri ja keskkonnaga. Igal kohal on oma lugu ja inimesed, kes on sellega seotud. Värvilisest klaasist võib saada valguse toel tervitus, elustav koondumispunkt või mahe saatja. Vitraažimaal on nõudlik kunstiharu, mis eeldab kaalutletud sooritust. Samas annavad õige valik ja väärikas materjal teosele võimaluse pikaks eluks. Olles viimasel ajal enam pühendunud maalimisele ja monumentaalkunsti alaliigina tuntud sgrafiitotehnikale, on näitusel esitatud töödes oluline koht loodusmotiividel.

Tuuli Puhvel on näitustel esinenud maalide, vitraažide, tekstiilide ja installatsioonidega. Pikka aega on autori lemmiktehnikaks olnud akvarell ning imetledes Jaapani tüššimaali lihtsust, spontaansust, kujundi ja tühjuse pingsat tasakaalu kompositsioonis kannavad seda vaimust ka tema ühe hingetõmbega maalitud looduspildid. Tuuli on öelnud: "Kui ma maalin või tikin või punun või kleebin või sobitan klaase, siis ma tegelikult ei tea, kuhu ma välja jõuan. On üks mõte või plaan, ma asun seda teoks tegema, aga õige varsti ilmuvad vasakule ja paremale kutsuvad teeotsad, mis meelitavad radadele, millest

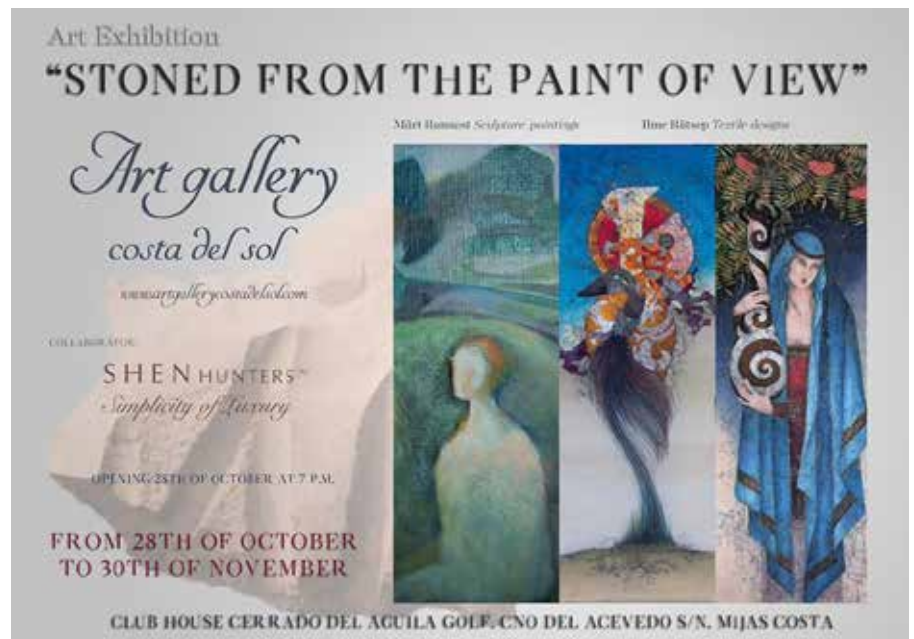
Kusagil mujal.

mul enne aimugi ei olnud. Töö valmimine võib olla kahtlaselt sarnane mõnusa metsiku uitamisega linnaserva tühermaadel või meelt muretult tühjaks ja rõõmsaks tegeva rattaretkega kruusa- ja metsateede labüündis. Olla see, mida teen – olla maalimine..."

Näituse kuraator ja kujundaja Madis Liplap.
Graafiline kujundus Kadri Toom.

Ilme Rätsep Costa del Solis

28.10 - 30.11.2016 Ilme Rätsepa ja
Märt Rannaste ühisnäitus Art Gallery
Costa del Solis

Pilvi Blankin Jones Õpetajate majas

2. jaanuaril 2017 kell 18 avatakse Õpetajate Majas gobeläänikunstnik Pilvi Blankin Jones'i näitus "Punkt Värv Pind".

Kunstniku järjekorras 27. näitusel eksponeeritakse suuremõõtmelisi gobelääne, millest osa on leidnud püsiva kodu Eesti riigiasutustes ja erakolleksioonides. Näituse töid on varem eksponeeritud mitmetel rahvusvahelistel näitustel Pariisist Kyotoni. Pilvi Blankin Jones'i seni suuremad isikunäitused toimusid Hollandis, (Bergen op Zoom, kus eksponeeriti 26 gobelääni) ja Norras Nordnorsker Kunstikeskuses.

Alates 1993 aastast on Pilvi Blankin Jones Eesti Kunstnike Liidu liige, ETekL ja EAÜ liige.

Näituse avamisel musitseerivad Tartu I muusikakooli viiuli ja trompeti õpilased Rosalie, Johannes ja August Karro. Laulab Lii Karro.

Näituse on kujundanud ühtseks tervikuks installatsiooni-kunstnik Aili Vahtrapuu

Näitus jääb avatuks 29. jaanuarini 2017

Lisainfo:
Pilvi Blankin Jones
+372 5699 5910
pilvisalmin@gmail.com

Anne Tootmaa Kiievis

Minu siidimaalide ja akverellide näitus toimus Ukraina akadeemilise rahvusopereti Ivan Kozlovski keskuse galeriis Kiievis koos Külliki Järvila graafikaga 17.- 22. okt. 2016.

Sel aastal avati teatri Ivan Kozloski keskuses näituste korraldamiseks esma-

kordselt galerii, mis asub Kiievi peatänaval.

Meie näitus "Saaremaa kunsti helgus ja selgus" oli galerii esimene rahvusvaheline üritus, mille korraldajaks oli opereti-teatri režissöör Tatjana Sosulja.

Näituse avamisel tervitas kiievlasi Eesti suursaadik Ukrainas Gert Antsu.

Eksponeerisin oma viimase aasta siidimaale ja merest inspireeritud akvarelle. Akvarell ja siidimaal on oma olemuselt lähedased tehnikad – mõlemad on üli-maalilised, pakkudes taotlusliku kõrval

ka värvide sulandumise ootamatuid efekte. Oma töödes olen püüdnud tabada õhu ja valguse muutumist, hetkede ja meeleolude kordumatust.

Rahvusvahelise näituse korraldamine Ukrainas oli oluline sündmus kahe riigi kultuurisidemete ja uute kontaktide loomisel.

Anne Tootmaa

Ainikki Eiskop

Vaibanäitus Heimtal

Heimtali rahvamaja kaunistab jõulukuul vaibanäitus, kus osalevad tekstiilikunstnikud: Ainikki Eiskop, Mari Haavel, Ehalill Halliste, Sigrid Huik, Merike Männi, Kaire Tali.

Ehalill Halliste on põimevaipu kudunud 40 aastat ja tema sõnul on protsess selline:

"Vaiba eel käib pikka või lühemat aega autori kujutlusmõte. Kavand kangastub nõ vaimusilmas. Kui kavand end autori meeles ja mõttes nii sisse seadnud, et temast enam lahti ei saa, siis tuleb

vaip – esmalt paberikavand, tööjoonis mastaabis 1/1. Seejärel lõim telgedele: niidistik, mille ümber lõngadest piltvaip (gobelään) põimitakse.

Siit algab vaibaloomine – autor põimib lõimesse villaseid lõngasegusid vastavalt tööjoonisele pikkusesse ja laiusesse. Gobeläänvaiba 1 ruutmeetri teostamine võtab keskmiselt aega 100 töötundi.

Iga vaiba lugu on ka autori lugu: tema tunded, mõtted, suhtumised kanduvad vaipa. Nii pikaldase kuluga töö puhul vaid iseenda seltskonnas viibides saavad mõttes klaariks väärtused ja isiksuse suunad (meditatsioon)."

Vaibanäitust Heimtalis saab vaadata 13. jaanuarini 2017.

Näituse kuraator Ene Pars

Foto Marju Roos

TKK teated. Loodusest laetud

Tartu Kõrgema Kunstikooli disaini valdkonna tööd Heliodisainil 13.-18.09.2016.

Tartu Kõrgema Kunstikooli disaini suunda esindasid disainiööl värselt kaitstud lõputööprojektid, mida ühendab seos looduse ja ümbritseva keskkonnaga. Autorid otsivad võimalusi elukeskkonna parandamiseks, rakendades tuttavaid tehnoloogiasid uude lahenduste leidmisel. Lähtepunktiks on looduslik materjal või loodusvormid, millel on orgaaniline osa toote kujunemisloos. Olulisel kohal on küsimus: kas üldse või kui palju uut on vaja olemasolevasse tootevalikusse lisada? Millal on vaja otsida senitundmatuid lahendusi ja kus on mõistlik vaadata ajas tagasi, ning kasutada eelnevate põlvkondade oskusi ja kogemusi? Täna valitsevat tarbimiskäitumist analüüsis Kädi Laine fotoseeria "Olla ja omada".

Esitletud projektide puhul on silmas peetud jätkusuutliku disaini põhimõtteid, fookus on kohaliku tooraine kasutamisel ja koostööl lähipiirkonna tootjatega. Merle Nisuma tegeles oma lõputöös zero waste põhimõtete rakendamisega ülerõivate tootearendusprojektis, kasutades looduslikke tooraineid ja mahedaid töötlemismeetodeid. Therese Sild otsis võimalusi

Eesti jahiloomade karusnahkade kasutamiseks rõivadisaini arenduses, et anda disainerina panus väärtusliku tooraine kasutusvõimaluste laiendamiseks. Tiiu Niinemets lõi Eesti etnograafilistest jalanõudest inspireeritud kingade kollektsiooni, mis oli elustiili toote kategoorias valitud ka BRUNO 2016 nominentide hulka. Epp Marta Tarvis lõi Okkastyle OÜ tellimusele heli summutava individuaalse töökeskkonna "Vaikuse saar", kasutades ettevõtte poolt valmistatavaid naturaalseid männiokkapaneele. Looduskeskkond kui visuaalne inspiratsiooniallikas on samuti kõnetanud mitmeid autoreid. Noor mööblidisainer Henri Viljarand jõudis vormiotsingutes loodusliku maakivi talletamiseni 3D-vineerist valamu väliskujus. Birgit Uibo digiprintkangastest rõivakollektsioon "Unes või ilmsi" on kantud metsa piiril uitamise emotsionaalsest seisundist.

Tervikuna töi ekspositsioon tähelepanu keskmesse valikute tegemise elustiilis. Vastuseid küsimusele, millal ja millele kindlasti EI öelda, aitas otsida digitaalteos "Ei-ütlemise kunst", mille autoriks on meediadisaini osakonna lõpetaja Katrin Kelpman.

Väljapaneku koostasid Keret Altpere, Aet Ollisaar ja Marju Roos

Sounds Like Home

Tartu Kõrgema Kunstikooli (TKK) tekstiiliosakonna IV kuruse projekt "Sounds Like Home" sõidab jaanuari alguses Frankfurti kangamessile Heimtextil, mis on suurim ja olulisim sisustustekstiilide mess Euroopas. Väljapaneku võib leida messi Campus alalt, kus osalevad koolid 15 erinevast riigist.

TKK tudengite projekt käsitleb tekstiilide ja koduste helide seoseid, tegeledes sõnade tõlgendamisega materjaliks. Kaasajal on inimestel soov omada vähem asju ning rentimine ja laenamine on internetipõhise kultuuri lahutamatu osa. Kuidas ja kas tekib tekstiilide abil kodune tunne ühe suure korterelamu järjest üürnikke vahetava korteri vannitoas?

Heimtextili mess toimub Saksmaal Frankfurdis 9.-13. jaanuaril 2017. TKK tekstiiliosakonna 4. kursuse projekti juhendab Kairi Lentsius.

SKIN/NAHK/ODA

TKK tekstiiliosakonna 3. ja 4. kursuse tudengid osalevad sel sügissemestril rahvusvahelises näituseprojektis SKIN/NAHK/ODA. Lisaks TKK üliõpilastele osalevad projektis Iirimaa Corki ülikooli Crawfordi Kunsti- ja Disainiakadeemia ning Leedust Vilniuse Kunstiakadeemia tudengid. Projekti käigus tegelevad tudengid naha kontseptsiooniga ning otsivad sellele väljundeid läbi erinevate tekstiilsete materjalide. TKK tudengeid juhendajavad tekstiilikunstnikud Aet Ollisaar ja Eva Mustonen.

Projektis valminud teoseid esitletakse 2017. aastal kolmel näitusel:

- märts 2017 Corkis Iirimaa
- 27.03-16.04 galeriis Noorus Tartus
- suvi-sügis 2017 Vilniuses Leedus

Soomes

13.-14. oktoobril käis TKK tekstiiliosakonna neljas kursus koos õppejõududega vaatluspraktikal Soomes – külastati mitmeid näitusi ning kahte rakenduskõrgkooli. Neisse päevadesse mahtus usumatult palju asju!

Reis algas Helsingis Yayoi Kusama näituse külastusega Helsingi Kunsti- muuseumis (HAM). Seejärel sõitdeti Hämeenlinna, kus Juha Laurikainen korraldas tekstiiliosakonna grupile tutvumise Häme rakenduskõrgkooliga. Tutvusi- me tekstiiliettevõttega Tekstiiliverstas, mida esitlesid Aija Lundahl ja Arto Laine. Samuti külastasime mitmeid töökoda- sid, saime ülevaate jalanõudisaini eri- alast ning moedisaini õppes HAMK-is. Päeva lõpetas Soome tekstiilkunsti le- gendaarse autori Kirsti Rantase näituse avamine Helsingi Tarbekunsti- ja Disaini- muuseumis.

Reisi teise päeva aitas korraldada Tiina Karhu Metropolia ülikooli disainiteadus- konnast. Päev algas tutvumiskäiguga Marimekko tehasesse, kus disainijuht

Kirsti Rantanen

Petri Juslin andis põhjaliku ülevaate nii tootmisest, ettevõtte disainipõhimõte- test kui ka peatselt klientideni jõudvast 2017. aasta kollektsioonist. Seejärel toimus tutvumine Metropolia ülikooli tekstiiliosakonna ja sealsete digiprinti- mise võimalustega. Pärastlõunal jõudsi-

me tutvuda veel Aino Kajaniemi näituse- ga galeriis 7 dream ja Niki de Saint Phalle ülevaatenäitusega Helsinki Taidehallis. Tudengite vaatluspraktikat Soomes toe- tas Eesti Kultuurkapital.

Tekst ja fotod **Aet Ollisaar**

Yayoi Kusama

Weave Hackers

23.-26.08.2016 toimus TKK tekstiiliosakonnas Kadi Pajupuu juhendamisel rahvusvaheline kangakudumise töötuba Weavehackers. Nelja päeva jooksul katsetasid osalejad Saksamaalt, Soomest, Leedust, Eestist ja Iisraelist Kadi Pajupuu leiutatud

kangasugasid RailReed ja Stepping Reed. Kursusel arutleti ja analüüsiti, märgati probleeme ja pakuti lahendusi kangastelgede uudeks kasutamiseks.

Osalejad olid loovad ja rõõmsameelsed, kursuse energia ja katsetamisvaim sünnitas palju ägedaid mõtteid.

Fotod Marilyn Piirsalu

Kui tekstiilikas tahab 3D printerit

Oktoobris toimus Skeemipesa üritus Tehnohack. See on seda sorti sündmus, kus viiakse kokku tark- ja riistvaraarendajad ja mõne päeva jooksul tehakse midagi päriselt valmis. Lõin oma leiutamismärkmiku lahti ja vaatasin, milline tekstiiliteemaline idee võiks insenere kõnetada. Jätsin kõrvale traageldusroboti ja lõimepaarivahetaja ja jäin pidama mõttele, millega olin püüdnud tehnikainimesi oma paati õngitseda, seni tulutult: 3D printer, mis töötaks tavalise naturaalse lõngaga. Sünnitasin nime MultiWeave, kirjeldasin kuidagimoodi, kuidas asi peaks töötama ning registreerisin pakkumise ära. Suur oli rõõm kui korraldajad teatasid, et MultiWeave on saanud õiguse osta vajaminevaid juppe 200 euro eest ja et mulle on määratud kaks mentorit. Varsti saabus ka kiri Skeemipesa mentor Anna Jõgilt, millest sain aru, et minu ideekirjeldus oli tegelikult ülimalt segane, aga tänu Anna kannatlikule süvenemisele ja laiale silmaringile suutis ta minu tekstiilipominast siiski sotti saada ja visandada edasise tegevuskava, milleks oli siis ise CNC-laadse arvutiga juhitava aparaadi ehitamine. Hankisin silmuskudumismasina lõngapingutussüsteemi ja ehitasin plaadi, kuhu püstitada lõimedega laetud torukeste väli, kuhu siis MultiWeave pidi etteprogrammeeritud viisil koelõnga hakkama vedama. Et päriselt oma idee Tehnohackile saada oli nõutud, et pead pitchimisega meelitama oma meeskonda vähemalt 4 inimest. Ähvarduse ja šantaaži abil olin kohale saanud oma poja Johani ja õnneks oli sündmusel veel Anna sõber Oleg Kalinkin, kes meile halastas ja oma nime MultiWeave'i plakatile kirjutas. Järgmisel päeval, mis oli laupäev, pidin ise koolitama Kuresaares, mis tähendas, et kui ma hilisõhtul Mektorysse jõudsin,

oli MultiWeave juba peaaegu valmis, Anna ja Oleg olid teinud tõhusat tööd. Pühapäeval ehitustegevus jätkus: Anna tegeles elektroonikaga ja mulle oli suureks rõõmsaks üllatuseks, et humanitaariapooles kaldu Johan oskab programmeerimist sellisel tasemel, et genereerida käsklusi, millega siis mootoreid ja lõngavedajaid juhtida sai.

Kui algas tulemuste esitlemine, siis tassisid poisid lavale meie MultiWeave'i, mina laulsin ülistuslaulu masina võimalustele ja äkki kostiski lava poolt õnnistatud heli: ragin ja kärin, kui MultiWeave õnnestus ka demo-olukorras tööle saada ja ta, küll hirmus aeglaselt, aga siiski muljetavaldavalt sihikindlalt 3D kangast kuduma asus. Publik oli rõõmus koos meiega. Saime auhinna *the BEST Prototype Implementation*, millega kaasnes ka võimalus osaleda Helsingis Junctionil (Euroopa suurim häkkerite üritus).

Novembris olimegi juba Helsingis, minu viibimist Junctionil toetas Tartu Kõrgem Kunstikool. Hängisin ringi, kaelas silt Hacker, mis oli muidugi eksitav. Anna istus, klapid peas, ja kirjutas nädalavahetuse jooksul valmis kasutajaliidese programmi betaversiooni, mis tähendab, et kasutaja saab ekraanil klikkides valida aktiivsed lõimelõngad, ehitada nende vahele koelõngateekonna ja samaaegselt sünnib kood, mis juhib kolme MultiWeave'i mootorit.

Kuna Skeemipesale MultiWeave väga meeldis, siis oodati meid ka Robotexile, kus saime palju uusi sõpru ja vaimustunud tagasisidet. Senise teabe ja otsingu põhjal võin öelda, et selline viis struktureid tekstiile kududa on unikaalne terves maailmas. Mind vaimustab 1) viis panna koelõnga liikuma 8-kujulist trajektoori pidi, mis haarab naaberlõimed: võte, mida gobeläänikudujad muidugi teavad, aga mida mehhaniseeritud kujul pole kohanud 2) võimalus luua keerulise rakulise ehitusega naturaalsest materjalidest struktuure; rakulisi viltma-

*MultiWeave meeskond Tehnohackil.
Oleg Kalinkin, Anna Jõgi ja Johan
Pajupuu.*

Üks MultiWeave unikaalsetest omadustest võimaldab luua keerulise rakulise ehitusega tekstiile. Pildil olev näidis on pärast kudumist tugevalt vanutatud.

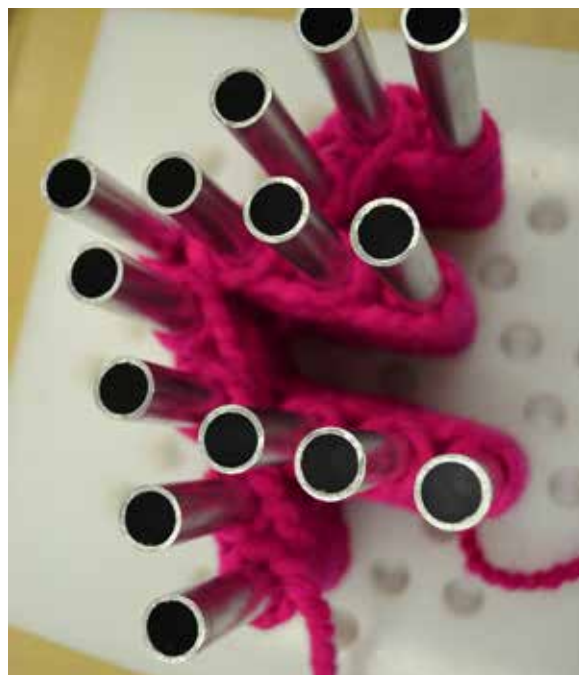
terjale 3) kududa mitmes suunas hargnevatest ja põimuvatest tasanditest koosnevaid tekstiilseid vorme; 4) luua kangas, kus vahelduvad elastsed ja jäigad osad.

15. detsembril tutvustasin MultiWeave'i võimalusi ka maailmanimi [Julia Körnerile](#), kes esines EKA arhitektuuriteaduskonna avatud loengute sarjas ja kes suhtus meie ettevõtmisse suure kaasaelamisega. Ta sai täiel määral aru, et jõuda kobavast ideest töötava prototüübini ja kasutajaliideseni praktiliselt kahe nädalavahetuse intensiivse tööga, on midagi pöörast. Selle eest eriline tänu Skeemipesa mentor Anna Jõgile. Arvan, et meie projekt on järjekordne tõestus selle kohta, et kui erinevate valdkondade puutepunktides kohtuvad loovad ja eelarvamustevabad inimesed, sünnib midagi uut.

Järgmine võimalus loodetavasti laiemale huvilisteringile MultiWeave'iga loodud tekstiile tutvustada saabub jaanuari lõpus, ERKLi rahvakunstigaleriis (Pikk 22) kus esinen koos Anu Raua, Monika Järgi ja Kärt Summatavetiga näitusel Mõeldud-tehtud.

Projekti kulgu ja valminud tekstiilinäidiseid saab vaadata saidilt <http://www.railreed.ee/multiweave>

Kadi Pajupuu

MultiWeave põhimõte on laadida lõimelõngad torukestesse ja siis nende torukeste ümber jooksutada etteprogrammeeritud viisil koelõnga. Kui asi tehtud, eemaldatakse tugikonstruktsioon ja tulemuseks ongi 3Dprinditud ruumiline tekstiil.

Vilma villavabrik

TÜ Viljandi kultuuriakadeemia rahvusliku käsitöö osakond avas 2016. aasta jaanipäeva eel eksperimentaalse villalabori. Tegemist on tootmiseseadmetega, mis hõlmavad villatöötlemise kõiki etappe alates pesust kuni ketruse ja kerimiseni. Masinad on pika ajalooa tööstusseadmeid valmistava Itaalia perefirma Ramella toodang. Seadmetel saab valmistada kraasvilla ja poolkammtehnikas lõnga. Selle juures saab lihtsalt ümber seadistada lõnga jämedust, keeru suunda ja tihedust. Kuigi täisvõimsusel töötav vabrik võimaldab toota kuni 20 tonni lõnga aastas, siis väikseim katsetuskogus algab mõnest kilost.

Eesti lambad annavad aastas oletuslikult 180 tonni villa. 85-90% sellest kogusest hävitatakse. Villavabriku üheks eesmärgiks ongi uuringute, katsetuste ja tootearenduse kaudu väärindada meie kohalikku toorainet ja leida sellele võimalikult häid kasutusalasid. Lisaks villale on senise lühikese tegutsemisaja jooksul läinud masinatest läbi alpaka, siid, turvas, tencel ja polüesterkiud. Seega on tegemist laiemas kasutusala katselaboriga.

Labor on alles sisetöötamise järgus ja suuri arendustöid veel ette ei võeta. Siiski ootame kõiki lahkelt uudistama.

Ave Matsin

Villavabrik:
Turba ja meriino katsetus kraasidel, lõnga timimine ketruses.

Heli Kelt Espoo Diakooniasäätiös ALKU tööpaja juhendajana. (Alhanked ja Kultuur).

Juhendatavate grupp koosnes juba pikemat aega Soomes elanud afganistaani, somaalia, iraani, iraagi, vietnami ja tai päritolu naistest. Tekstiilsetele tegemistele lisaks oli oluline soome keele õpetamine. Ühistööna sündinud tekk.

Suvine töötuba Käärikul

Tekstiilikunstnike kuues ühistöötamine Anu Raua juures Kääriku talus toimus sel aastal 12 -14 augustini.

Teemaks pakutrüki võimalused. Sedapuhku kutsusime teemat tutvustama meie oma armastatud tekstiilikunstnik-leiutaja Kadi Pajupuu.

Reedel kogunes enamuse 14-nest osavõtjast Anu hubases kodus pika laua ümber imemaitsvale talulõunale. Lisaks pakutud lõheroale täitus laud osalejate poolt kaasatoodud hõrgutistega ja seda kõike oli palju. Kuid need pika laua maitseelamused ja pajatused sinna juurde vajaks omaette kirjatükki. Kui kõik olid end Anu juhatusel sisse seadnud, võisime kohe näpud värvi-seks teha. Pakkisime lahti kaasatoodud trükipakud, templid ja värvid ning vana tamme kaitsva lehestiku varjus valmisid esimesed toredad tööd. Trükkimine on teatavasti nii vahva tegevus, et ajataju kipub kaduma. Lõpuks tuli Anu ja teatas, et on viimane aeg õhtuseks supluseks.

Järgmine hommik oli vihmane ja hall. Seega oli suuremate trükitoodega just hea alustada Heimtali endises vallamajas. Ka see hoone on uuesti ellu ärganud tänu Anule ja MTÜ Heimtali Muuseumi Sõprade Seltsile. See maja on mõeldud üliõpilastele tööruumideks ja majutamiseks. Hea valgusega ja suurte töölaudadega varustatud toad olid suurepäraseks ka trükitoodeks.

Niisiis laupäeval saabus Kadi oma tubli abilise ja kolleegi Marilyn Piirsaluga. Trükipakkude valmistamiseks olid neil kaasas paksud papirullid ja joogamatid. Kadi on suurepärase juhendaja ja innustaja. Kiiresti ja asjalikult segitas ta tööülesanded. Teemaks loomad, loodus (soovitavalt kohalik) ja dunaamiline kästlus. Mõttetöö käivitus minutitega ning tunnike möödus imevaikse nohina saatel. Aga ideed tuli ruttu teoks teha. Joogamatist vajalike kujundite lõikamine ja papirullidele kleepimine oli ütlemlata mõnus tegevus ja toad täitusid taas rõõmsa jutusuminaga.

Kadi ise, kui suuremate pakutrüki kogemustega tegelane, sai esimesena oma uut trükirulli testida. Sündis teos „Anu jooseb saunast tiiki ujuma.“, millest saigi selleaastane kingitus pere-naisele. Enne lõunapausi olid juba pea kõik osavõtjad midagi paberile saanud (olgu öeldud, et esimese katsetuse tegimegi laiale paberile).

Kella kahene lõuna tõi taaskord lauale Anu imehead aiasaadused. Siiski kibelesid kõik tagasi tükilaua juurde, et ära kaunistada kaasatoodud kangajupid, T-särgid, sokid ja mis kõik veel. Vahepeal oli siiski veidi aega, et maha astuda sellelt pööraselt trükkimiskarusellilt ja teha taaskord tutvust Heimtali Muuseumi ja Heimtali Rahvamajaga kus saab imetleda kaunist Mulgi käsitööd.

Ei jäänud metsas ning heinamaalgi käimata ja loomulikult jalutasime Anu koduaias. Õunauputus oli siingi ja meie külaskäik suutis seda vaevalt leevendada. Koduteelegi andis Anu kõigile suured ubinakotid kaasa.

Seekordne töötuba oli igati oma nime väärt – oli tubane ja väga sõbralik ning üksteist toetav koostegemine. Iga trükitöö valmimise juures pidi ju olema õige mitu kätepaari, et korraga hoida kangast paigal ja trükipakule värvi lisada ja trükkida. Meenusid ajalukku jäänud ülöpilasaatad kui sai nii ennastunustavalt pühenduda armastatud tegevusele.

Kõigi oslejate südamlikud tänusõnad Anule ja Kadile.

Ainikki Eiskop

EKA päev

28. oktoobril, 2016 toimus Eesti Kunstiakadeemias EKA päev, mis oli pühendatud disainihariduse 50ndale aastapäevale.

Toimus konverents “Disainiharidus 50. Võidud ja kaotused”. Ettekandega *Sekund otsustab*, astus üles tekstiilidisaini eriala vilistlane Heleri-Alexandra Sits-Tamme, kes rääkis oma erialasest tööst disainerina käsitafting vaipu tootvas ettevõttes Valley OÜ.

Päeva jätkasid vilistlaste kohtumised erialaosakondades. Rõõmsal kokkutulekul tekstiilidisaini osakonnas osales eriala lõpetanud läbi 40 aasta. Eri põlvkonnad said tutvuda või taaskohtuda, oma õpinguaegu meenutada ja kogemusi võrrelda, söödi kringlit ja vaadati üle praegused õpperuumid. Käe sai värviseks siiditrüki töötoas, kus sündisid pimedas helendava logoga T-särgid. EKA päev lõppes peoga KUKUs.

Aitäh kõigile osalemast! Fotod Sigridi arhiivist.

[Facebook, Eka koduleht](#)

Lähedalt sai näha viimast korda 1914. aastal Kunsttööstuskooli õpilaste poolt tikitud lippu, mis viiakse restaureerimisele ja edaspidi eksponeeritakse vaid klaasi taga.

Külalised said trükkida helendava värviga DH50 logoga särge

Riia Läti Selts armastab Eesti tekstiilikunsti!

Suurepärase asukohaga (Merkela iela, ooperiteatri naabrus), terve kvartali suurune juugendpalee on eksponeerinud meie vaibakunsti varasemalt paaril korral. Ka 2017. aasta veebruaris oleme palutud tuttavasse valgesse saali, taas saavad seintele vaibad. Kutse tuli Riia Eesti Vabariigi Suursaatkonnast, kes nendes ruumides peab igal aastal vabariigi aastapäeva vastuvõttu. Plaan on seekord kaasa võtta töid, mida varem Riias nähtud pole. Tuleb arvestada ruumi eripäraga ning leida koosmõjult kõige kaunim koostlus. Oleme juba mõnede autoritega läbirääkimisi pidanud, võib julgesti pakkuda, kel uuemaid (ja suuremaid) töid!

Ja see pole veel kõik: kutse on meile esitatud ka aastaks 2018. Eesti Vabariigi 100. aastapäeva puhul korraldatavale näitusele sobiksid tööd, mis pühendada Eestile, iseseisvusele, iseolemisele ja eestlusele. Hõikame välja: näitus "Eesti Vabariik 100" (Riia Läti Seltsi ruumides) ootab osalemissoove ja ideekavandeid juunis 2017.

Näitus toimub 2018 a veebruaris.

Kaire Tali

Tulemas Triennaal teemal IDENTITEET

THE 6th RIGA INTERNATIONAL TEXTILE AND FIBRE ART TRIENNIAL

Tradition&Innovation. Theme: IDENTITY

Organized by the Latvian National Museum of Art/Museum of Decorative Arts and Design, Riga

Exhibition will be held in the Exhibition Hall ARSENĀLS (6 June – 9 September, 2018)

allalaetavad dokumendid on siin

<http://www.lnmm.lv/en/aeh/press/news/381-the-6th-riga-international-textile-and-fibre-art-triennial-traditioninnovation>

Signe Kivi saadab edasi inspireeriva üleskutse tekstiilikunstnikele osalemaks Riia rahvusvahelisel triennaalil. Tegemist on meie Läti kolleegide algatusega ja nii Triennaali kui konverentsiga soovitakse tähistada Läti Vabariigi 100. juubelit ning eesmärgiks oleks võimalusel edaspidi näituse eksponeerimine ka Leedus ja Eestis. Korraldajad on palunud Signet olema Eesti-poolseks kontaktisikuks.

*tervitat,
juhatas*

*Sellist verdüüri
nägin suvel
Pärnus. K.P*

XXI sajandi verdüür. Gobelääni ja tekstiilikunsti triennaal Moskvast. Märts-aprill 2018

Osalema on kutsutud Venemaa ja naaberriikide kunstnikud, kelle teemaks on klassikaline gobelään ja sellest arenenud tehnikad. Kunstnike kutsutakse üles klassikalistest piltvaipadest inspirtatsiooni saama, mitte neid tsiteerima. Kasutatakse kujundid ja sümbolid peaksid häälestama vaataja uuteks assotsiatsioonideks, olema tänases maailmas tähenduslikud, viitama religioossetele, ökoloogilistele teemadele, poliitilisele satiirile, kultuurikontekstile.

Auhinnakategooriaid on viis. 1) Panus tänapäevase gobelääni arengusse 2) Parim traditsioonilises gobelääntehtnikas 3) Uuenduslikkus kujundikeeles, materjalides ja tehnikas 4) Parim kunstiobjekt. 5) Parim üliõpilastöö.

Iga osaleja võib esitada kuni 3 tööd. Enne 2014 aastat valminud teoseid ei aktsepteerita. Raskete tööde kõrgus ei tohi ületada 2,5meetrit, kergemast materjalist teosed võivad olla kuni 4meetrit kõrged. Laius ei tohi ületada 3,5meetrit ja sügavuse piiriks on 1,5m. Maksimaalne kaal 20kg.

Pildimaterjali tähtaeg on **15. november 2017**. Registreerimisdokumendid tuleb täita vene keeles. Transport mõlemas suunas on autori kanda. Osalustasu neile, kes välja valitakse 1500 rubla.

Triennaali kohta saab lähemat infot saidilt www.tsritsyno.net ja www.ahdi.ru (Moskva tarbekunstnike liit)

Raamatuesitlusel Apollos

Crafting Textiles in the Digital Age

Rohkem infot raamatu kohta leiab aadressil <http://www.bloomsbury.com/uk/crafting-textiles-in-the-digital-age-9781472532046/>

Raamatut saab tellida aadressil: http://www.amazon.co.uk/Crafting-Textiles-Digital-Kerry-Walton/dp/1472529065/ref=sr_1_1?s=books&ie=UTF8&qid=1448889412&sr=1-1&keywords=crafting+textiles+in+the+digital+age

16.11.2016 esitleti raamatut Solarise Apollo raamatupoe auditooriumis ning toimus vestlusring EKA disainiteemalises loengusarjas "Disaini 9 nägu"

15. -17.11. 2016 toimus Eesti Kunstiakadeemias avatud loengute sari *Crafting Textiles in the Digital Age*, kus esinesid raamatu kaasautorid:

- Kerry Walton (Loughborough University, UK) *New Creative Opportunities: Textiles, Education & Context*
- Anne Louise Bang (Design School Kolding, DK), *Hand Weaving, Digital Tools and Textile Design Education in Denmark*
- Susan Carden (Heriot-Watt University, UK) *A Novel Process within Digitally Printed Textile Design*
- Katherine Townsend (Nottingham Trent University, UK) *Closely Held Secrets: Embodied Knowledge in Fashion and Textile Practice*

Rohkem infot sündmuste kohta:

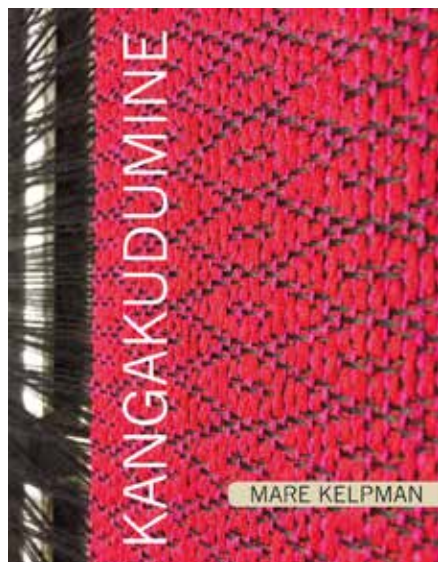
<http://www.artun.ee/kalender/crafting-textiles-in-the-digital-age-raamatuesitlus-ja-avatud-loengud/>

* Raamatuesitlust ja avatud loengute sarja toetas Eesti Kultuurkapital

Kirjastuselt Bloomsbury ilmus raamat *Crafting Textiles in the Digital Age*, mille üks toimetaja on Eesti Kunstiakadeemia tekstiilidisaini osakonna professor Nithikul Nimkulrat PhD. Autor ja toimetaja Kerry Walton (Loughborough University, UK). Toimetaja Faith Kane (Massey University, NZ).

Raamat annab ülevaate tehniliste oskuste tähendusest tekstiilide loomisel, nende rollist digitaaltehnoloogiate rakendamisel ning tänapäevases kontekstist ja lähenemisviisidest, mida kasutatakse digitaalsete tekstiilide loomisel.

Ajastul, mil digitaalsed võimalused muutuvad järjest kättesaadavamaks, leiavad paljud tekstiilidisainerid ja tegijad end huvitavast pöördepunktist traditsiooniliste tekstiilloomisprotsesside ja uuemate digitehnoloogiate vahel. Erialaspetsialistidel, nii käsitöö- kui disainipraktikutel on võimalik oma töös kasutada digitaalseid protsesse, samas ei soovita kõrvalle heita tekstiilile olemuslikke tehnikaid ja oskusi. Nii otsitakse taskaalu läbi tehniliste oskuste ja digitaalsete protsesside keerukate ühenduste. Raamatusse kogutud esseed arutlevad selle ülemineku teemal esteetiliste võimaluste vaatepunktist, mis kerkivad tekstiilidisaineri ette praktiliste, materjali ja täna kättesaadavaid digitaaltehnoloogiaid ühendavate eksperimentide käigus.

Mare Kelpmani “Kangakudumine”

Raamat on mõeldud teejuhuks kõigile, kes kangakudumise vastu huvi tunnevad. See on koostatud põhimõttel, et ka algaja kuduja saaks piisavad juhised, et kõrvalise abita keerukamate kangaste valmistamist katsetada.

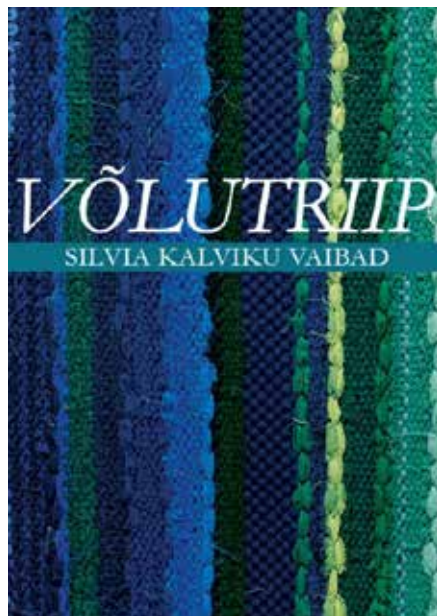
„Kangakudumine“ on sobiv kirjandus tekstiiliõpetust jagavatele koolidele, huviringidele ning ühtlasi neile, kes on päranduseks saanud kangasteljed, kuid seni on puudunud julgus neid kasutada.

Ennekõike kirjeldatakse raamatus kangakudumise tehnoloogiaid. See ei koosne niivõrd mustrite kogumist, vaid viidetest, kuidas tehnikatest tulenevate reeglite järgi ise meelepäraseid kangakirju luua.

Võlutriip – Silvia Kalviku vaibad

Silvia Kalvik on olnud esimeseks kunstiõpetajaks paljudele Eesti kunstnikele, kes õppisid Kopli kunstigümnaasiumis ehk omaaegses Tallinna 24. keskkoolis. Ta töötas koolis aastatel 1966–1993.

Kaltsuvaipade kudumisega tegi teenekas kunstiõpetaja algust alles pensionile jäädes. Tema tehniliselt nõudlikud ja peene värvitunnetusega põrandavaibad on väljas olnud mitmetel näitustel “Võlutriip”. Raamatus on väike osa tema loomingust. Raamatu koostas Ene Pars, kujundas Aili Ermel – mõlemad Silvia Kalviku õpilased, kirjastas Otto Wilhelm.

Õnnitleme!

5. juuli Aet Ollisaar 50

30. juuli Ainikki Eiskop 50

16. september Krista Leesi 80

1. oktoober Eva- Liisa Kriis 40

29. oktoober Lea Pedak 75

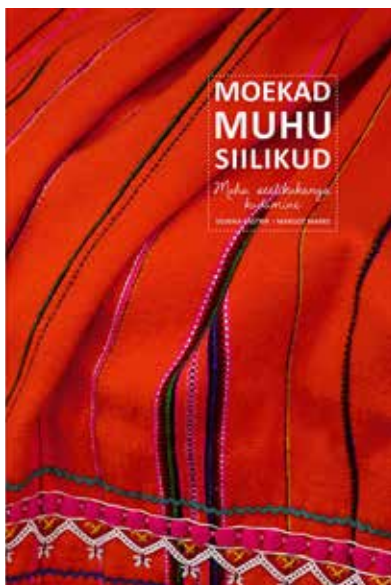
29. oktoober Anu Rajamäe 40

8. november Tuuli Silber 40

5. detsember Lee Reinula- Stern 50

15. detsember Milvi Thalheim 70

30. detsember Tiit Valdma 70

Muhu endiste aegade naised panid seelikuid tehes kõikvõimalikud näputööoskused mängu, ei põlatud keerulisi töövõtteid ega suurt ajakulu. Nendes seelikutes on ühendatud külluslik, julge ja rõõmus värvide pillerkaar ning ennenägematult meisterlikud kangamustrid. Selle kõige koosmõjul on sündinud sadu imetlusväärseid siilikuid. Ükski nendest ei kordu, igal seelikul on oma nägu. Sellele aitavad kaasa isikupäraselt kaunistatud alumised ääred, kus ühendati kõladega kudumise, tikkimise ja heegeldamise oskus, lisati ostetud pitse-paelu, litreid ja kudruseid. See teadmiste ja oskuste järjepidevus, mis 19. sajandi lõpul ja 20. sajandi I poolel värvikirevate seelikute tradit-

siooni lõi, on nüüdseks ootamatult katkenud. Muhulaste kodudes on siiani olnud piisaval hulgal vanu seelikuid, mida vajadusel selga panna. Nii tuli imestusena taipamine, et kõik kunagised seelikukudujad on viimase 10–15 aasta jooksul meie seast lahkunud. Seepärast annabki raamat tagasivaate Muhu rahvarõivaseelikute kudumise tehnoloogiasse vanade esemete uurimise põhjal. Raamatu autorid Veinika Västriku ja Margot Marks on vanu esemeid uurides koostanud viieteistkümne Muhu rahvarõivaseeliku valmistamise õpetuse koos rohkete fotode ja kudumisjoonisega.

Eesti Kunstnike Liidu pressiteade 18.11.2016

Kunstnike liit sai projekti „Avatud ARS“ elluviimiseks EASi toetuse

Eesti Kunstnike Liit pälvis hiljuti lõppenud Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse loomemajanduse taristu ja tehnoloogilise võimekuse arendamise meetme konkursil projekti „Avatud ARS“ elluviimiseks toetuse suurusega 384 tuhat eurot. Kokku investeerib EAS üheksa Eesti loomeettevõtte arendusprojekti-desse 4 miljonit eurot.

Projekti „Avatud ARS“ tuumaks on EKLi kuuluva legendaarse kunstikombinaadi ARS (Pärnu mnt. 154, Tallinn) ruumilis-funktsionaalne avamine nii majas tegutsevate professionaalsete kunstnike, disainerite ja loovettevõtete kui kunstitarbijate ning koostööpartnerite jaoks - selleks on kavandatud keske promotsiooni- ja koolituskeskuse, projektiruumi ning keraamikakeskuse väljaarendamine.

EKLi nägemuses ühendab 21. sajandi ARS innovatsiooni ja ajaloo, kaasaegsed praktikad ja tehnoloogia ning eesti professionaalse kunsti traditsioonilised meistrioskused. Kaasaegse kunstilinnaku keskmeks on professionaalsete kunstnike stuudiod, töökojad, ühiskasutatavad loomealad, esitlus- ja müügipinnad; teenuste ja ressursside riskasutus toetab efektiivsust, loomeinimeste kokkupuutes sünnivad uued tooted ja teenused.

ARSi funktsionaalselt tervikliku kunstilinnaku missiooniks on pakkuda disaineritele, tarbekunstnikele ja kaasaegse kunsti väljal töötavatele kunstnikele inspiratsiooni,

loomeruumi ja tuge loomingu teostamiseks, eksponeerimiseks ja rahvusvahelistumiseks, toetada loovisikute erialast arengut, ettevõtlikkust ja võrgustumist. ARSi arenguvisioniks on kujuneda rahvusvaheliseks disaini, tarbe- ja kaasaegse kunsti tõmbekeskuseks.

ARSi ajalugu algab 1944. aastal ning erinevatel perioodidel on kunstikombinaadi koosseisu kuulunud keraamika-, nahkehistöö-, metallehistöö-, tekstiili-, dekoratiivkudumis-, kujundustöö- ja monumentaalkunstiaterjee. ARSi tooted olid kuulsad üle kogu Nõukogude Liidu, aga samuti Põhjamaades - ning vähemalt sama armastatud ja hinnatud Eesti kodudes. Aastal 2016 tegutseb ARSi loomakeskuses enam kui 70 kunstnikku, disainerit ja loovettevõtet, toimuvad erinevad üritused ja programmid nii kunstiprofessionaalidele (Tegusad Teisipäevad) kui kunstihuvilistele (Loomingulised Laupäevad), samuti avatud ateljeede päevad.

Projekti „Avatud ARS“ eesmärkide saavutamisel teeb EKL koostööd Tallinna Loometarkvara, Eesti Kunstiakadeemia, Eesti Keraamikute Liidu, Tartu Kunstikooli, Läti ja Leedu kunstnike liitude ja mitmete teistega.

Eesti Kunstnike Liit on oma ligemale tuhande liikme ja 19 alaliiduga Eesti suurimaid loomeliite ning ühtlasi kunsti valdkonnas suurima loometaristu valdaja ja arendaja. Liidu eesmärgiks on kunstivaldkonna arendamine ja selle kandepinna laiendamine Eestis, kunstnike huvide kaitsmine ja nende loomingulise tegevuse toetamine.

Anne Tootmaa

Saaremaa Kunstistuudiost saab loomekeskus

Saaremaa Kunstistuudios ehitatakse EAS-i toel mitmed tööruumid, kus asuvad kunsti looma ekspordile orienteeritud professionaalsed kunstnikud ja kunstiettevõtted.

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS) toetas meetmest „Loomemajanduse taristu ja tehnoloogilise võimekuse arendamine“ MTÜ Saaremaa Kunstistuudio projekti 199 977,6 euroga.

Kogu projekti maksumuseks on 249 972 eurot, millest Kunstistuudio omafinantseering on 49 994,40 eurot.

Toetus on mõeldud Kuressaare kesklinnas asuva Lossi 5 hoonet ehitamiseks, mille käigus vahetatakse katus, ehitatakse II korruse fassaadile valguse saamiseks klaasgalerii ja III korrusele tööruumid. Kokku valmib 144m²-l 2018 a. märtsi lõpuks 8 mitmeotstarbelist ja erinevate suurusega tööruumi, suurim 30m² ja väikseim 7,2m².

Ruumid renditakse välja lähtuvalt soovija vajadustest kas kuus ajaks või mitmeks aastaks eemärgiga suurendada oma toodangu eksporti. Erinevate kunstnike ja kunstiettevõtete koostöös luuakse ühiseid kunstipakette ja tooteid.

Kunstistuudio loob koostöös partneritega veebiplatvormi eksporttoodete reklaamimiseks ja väliturule minemiseks.

Eelkõigusele mitmete partneritega on juba olemas.

Ettevõtteid ja kunstnikke mandrilt meelitab Saaremaale tulema loometööks igati sobiv ja rahulik keskkond

2017 a. suvest hakatakse ruume broneerima ja koostöölepinguid sõlmima.

Loomakeskuse idee ei ole sugugi uus. Samalaadse keskuse idee oli juba 24 aastat tagasi kui Kunstistuudio asus Tallinna tn.15, praeguse Grand Rose Spa hotelli hoones.

Lossi tn 5 hoones ollakse aastast 1998 ja selle maja ostis Kunstistuudio Kuressaare linnalt 2006.a.

Kunstistuudio korraldab aastas keskmiselt 12 professionaalse kunsti näitust, erakunstikooli õppetööd 70 õpilasega ja peab kunstigaleriid.

Anne Tootmaa,

Kunstistuudio juhataja aastast 1992

Ainikki Eiskop

Täname kaastööde eest!

EteKL

MTÜ Eesti Tekstiilikunstnike Liit

Koiliblikas nr 50

on Eesti Tekstiilikunstnike Liidu leht.

www.tekstiilikunst.ee

facebook – Eesti Tekstiilikunstnike Liit

Eesti Tekstiilikunstnike Liit

SWEDBANK

a/a EE332200 221013989379

Aet Ollisaar